

Prognoza oddziaływania na środowisko planu ogólnego Gminy Cewice

Zamawiający	Urząd Gminy w Cewicach ul. W. Witosa 16 84-312 Cewice	
Wykonawca	GOBIO – Usługi Przyrodnicze Michał Mięsikowski ul. Telimeny 3 87-100 Toruń	
Zespół autorski		
mgr inż. Anna Stankiewicz	Nadzór nad projektem, opracowanie dokumentu	
mgr Michał Mięsikowski	Konsultacja	

Miejsce/Data opracowania	Toruń, grudzień 2025 r.
--------------------------	-------------------------

Spis treści

1. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	4
2. Wstęp	5
2.1. Cel prognozy	5
2.2. Zakres prognozy	5
3. Informacje o zawartości i głównych celach planu ogólnego gminy Cewice	8
3.1. Cele projektowanego dokumentu.....	8
3.2. Charakterystyka planu ogólnego Gminy Cewice.....	8
3.3. Powiązania Programu z innymi dokumentami strategicznymi.....	10
4. Informacja o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.....	17
5. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	19
6. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	22
7. Charakterystyka gminy	23
7.1. Położenie geograficzne.....	23
7.2. Demografia.....	24
8. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	24
8.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza	24
8.2. Zagrożenie hałasem.....	27
8.3. Pole elektromagnetyczne	28
8.4. Wody powierzchniowe	29
8.5. Wody podziemne	37
8.6. Zagrożenie powodzią oraz suszą.....	38
8.7. Zasoby geologiczne i podłoże glebowe.....	40
8.8. Obszary chronione	42
8.9. Lasy i zieleń urządzone.....	47
9. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji planu	50
10. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji Programu w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie umowy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody.....	51
11. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.....	53
12. Przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko	58
12.1. Strefa wielofunkcyjna z zabudową	58
12.2. Strefa usługowa	60
12.3. Strefa gospodarcza i produkcji rolniczej.....	62
12.4. Strefa infrastrukturalna i komunikacyjna	63

12.5. Strefa zieleni i rekreacji	64
12.6. Strefa cmentarzy	65
12.7. Strefa górnictwa	66
12.8. Strefa otwarta.....	68
12.9. Skumulowane oddziaływanie na środowisko	69
13. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie, kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.....	72
14. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru.....	73
Spis map i tabel	74
Spis załączników	74

1. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejsza Prognoza oddziaływania na środowisko została opracowana, na rzecz *planu ogólnego Gminy Cewice*. Celem *Prognozy* jest kompleksowa analiza możliwego oddziaływania planu ogólnego na poszczególne elementy środowiska, wraz z oceną występowania oddziaływań skumulowanych oraz z możliwymi do zastosowania rozwiązaniami alternatywnymi a także z potrzebą działań kompensacyjnych.

Plan ogólny zawiera lokalizacje stref planistycznych oraz określa sposób ich zagospodarowania. Przeprowadzona analiza obecnego stanu środowiska w gminie Cewice wskazuje na problemy związane z jego stanem. Zapisy ustalone w planie ogólnym mają za zadanie kształtować politykę przestrzenną gminy tak, aby nie pogarszać stanu środowiska. Wykonany plan ogólny jest spójny z celami i działaniami zawartymi w dokumentach ustanowionych na szczeblu lokalnym, regionalnym, wojewódzkim i krajowym oraz europejskim.

Problemy i zagrożenia środowiska przyrodniczego na terenie gminy zostały określone na podstawie dostępnych materiałów. Analiza dotyczyła wszystkich elementów środowiska: jakości powietrza atmosferycznego, klimatu akustycznego, zasobów wodnych, gospodarki wodno-ściekowej, gospodarowania odpadami, ochrony przyrody, promieniowania elektromagnetycznego, zasobów geologicznych, gleb, poważnych awarii przemysłowych. Analiza wykazała, iż gmina ma do czynienia głównie z problemami jakości wód powierzchniowych. Na terenie gminy Cewice doszło do przekroczenia dopuszczalnych poziomów niektórych wskaźników w przypadku wód powierzchniowych, których stan określa się jako zły. Zagrożeniami dla środowiska, w szczególności dla wód powierzchniowych i podziemnych na analizowanym terenie są m.in.: rozwój obszarów zurbanizowanych, odpływ miejski, zanieczyszczenia pochodzące z tras komunikacyjnych, zanieczyszczenia pochodzące z działalności rolniczej, zanieczyszczenia pochodzące ze źródeł bytowych i komunalnych rozproszonych, źródła przemysłowe oraz położenie terenów zurbanizowanych przy ciekach i zbiornikach wodnych.

Brak realizacji ustaleń planu ogólnego może doprowadzić do nieprawidłowego oraz ograniczonego rozwoju miasta. Utrudni to również realizację strategicznych celów gminy, co spowoduje obniżenie jakości życia mieszkańców oraz osłabi ochronę środowiska. Zapisy w planie ogólnym zostały tak skonstruowane, aby w jak najmniejszym stopniu oddziaływać na środowisko. W pierwszej kolejności, pod tereny przeznaczone pod inwestycje, wybrano obszary już zabudowane i zurbanizowane. W następnej kolejności wykorzystano grunty o słabej klasie bonitacyjnej. Tereny leśne, wodne oraz obszary cenne przyrodniczo zostały oznaczone jako strefa otwarta, z zakazem zabudowy. Sposób lokalizacji stref planistycznych zminimalizował ewentualne oddziaływanie na środowisko, a w trakcie analizy określono zabezpieczenie wszystkich komponentów środowiska w miejscach przeznaczonych pod inwestycje. Realizacja ustaleń planu ogólnego pozwoli na zrównoważony rozwój gminy, poprawę bezpieczeństwa i zwiększenie jakości życia mieszkańców gminy oraz na minimalizowaniu możliwych oddziaływań na środowisko. Zastosowanie działań minimalizujących negatywne oddziaływanie na środowisko podczas realizacji poszczególnych inwestycji, pozwoli gminie zachować lokalną florę i faunę. Plan ogólny zabezpiecza środowisko przed niekorzystnymi przedsięwzięciami, które mogłyby doprowadzić do zanieczyszczenia powietrza, gleb, wód, fragmentacji siedlisk oraz niszczenia obszarów cennych przyrodniczo.

2. Wstęp

Prognoza oddziaływania na środowisko, sporządzana w odniesieniu do wszystkich zasadniczych stref rozwojowych – tj. społecznej, gospodarczej oraz ekologicznej – stanowi instrument umożliwiający wdrożenie długookresowego planowania strategicznego oraz programowania, pozostających w ścisłym związku z procesem realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych. Podstawą tych działań jest przyjęcie koncepcji zrównoważonego rozwoju oraz ładu przestrzennego jako nadrzędnych zasad kształtowania polityki przestrzennej i środowiskowej.

Zrównoważony rozwój rozumiany jest jako proces obejmujący integrację działań politycznych, gospodarczych i społecznych, przy jednoczesnym zapewnieniu równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów zachodzących w środowisku naturalnym. Jego celem jest zagwarantowanie, aby zarówno współczesne, jak i przyszłe pokolenia miały możliwość zaspokajania swoich fundamentalnych potrzeb w sposób bezpieczny i stabilny.

Ład przestrzenny natomiast należy pojmować jako takie ukształtowanie i organizację przestrzeni, które tworzą spójną i harmonijną całość, uwzględniającą w uporządkowanych relacjach wszystkie istotne uwarunkowania i wymagania: funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe, a także kompozycyjno-estetyczne.

2.1. Cel prognozy

Zgodnie z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112), plan ogólny Gminy Cewice podlega obowiązkowi przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Integralną częścią tej procedury jest sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko.

Celem sporządzenia Prognozy, jest głównie:

1. Ocena stopnia i sposobu uwzględnienia założeń i wytycznych wynikających z innych dokumentów strategicznych;
2. Identyfikacja znaczących negatywnych oddziaływań na obszary chronione;
3. Określenie możliwości i zasad ograniczenia potencjalnych znaczących oddziaływań na środowisko związanych z realizacją działań określonych w planie ogólnym wraz ze wskazaniem ewentualnych rozwiązań alternatywnych przyczyniających się do zmniejszenia obciążeń środowiskowych.

2.2. Zakres prognozy

Zakres prognozy oddziaływania na środowisko jest zgodny z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Prognoza oddziaływania na środowisko zawiera:

- a. informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b. informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,

- c. propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d. informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e. streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- f. oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy;
- g. datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów;

określa, analizuje i ocenia:

- a. istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b. stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c. istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d. cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e. przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,
 - dobra materialne,
 - z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

a także przedstawia:

- a. rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b. biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

3. Informacje o zawartości i głównych celach planu ogólnego gminy Cewice

3.1. Cele projektowanego dokumentu

Opracowanie projektu planu ogólnego Gminy Cewice jest konsekwencją wejścia w życie z dniem 24 września 2023 r. ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, plan ogólny stanowi dokument planistyczny sporządzany dla całego obszaru gminy, uchwalany przez radę gminy i mający status aktu prawa miejscowego.

Plan ogólny jest aktem prawa miejscowego, sporządzanym wyłącznie w formie danych przestrzennych i obejmującym obszar całej gminy, z wyłączeniem terenów zamkniętych innych niż ustalone przez ministra właściwego do spraw transportu. Dokument ten stanowi zwięzły, strategiczny zapis kierunków zagospodarowania przestrzennego, opracowany w oparciu o przyjętą politykę przestrzenną jednostki samorządu terytorialnego.

Plan ogólny ma charakter wiążący w odniesieniu do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz stanowi podstawę do wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Jednocześnie nie wywiera on bezpośredniego skutku na inne decyzje administracyjne, w szczególności nie stanowi podstawy do wydania sprzeciwu wobec zgłoszenia budowy ani do odmowy wydania pozwolenia na budowę.

Podstawę prawną opracowania planu ogólnego stanowi art. 13a ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2024 poz. 1130).

Brak uchwalenia planu ogólnego w terminie do dnia 31 grudnia 2025 r. spowoduje, że od dnia 1 stycznia 2026 r. Gmina utraci możliwość uchwalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz wydawania decyzji o warunkach zabudowy.

W związku z powyższym Gmina przystąpiła do sporządzenia planu ogólny Gminy Cewice.

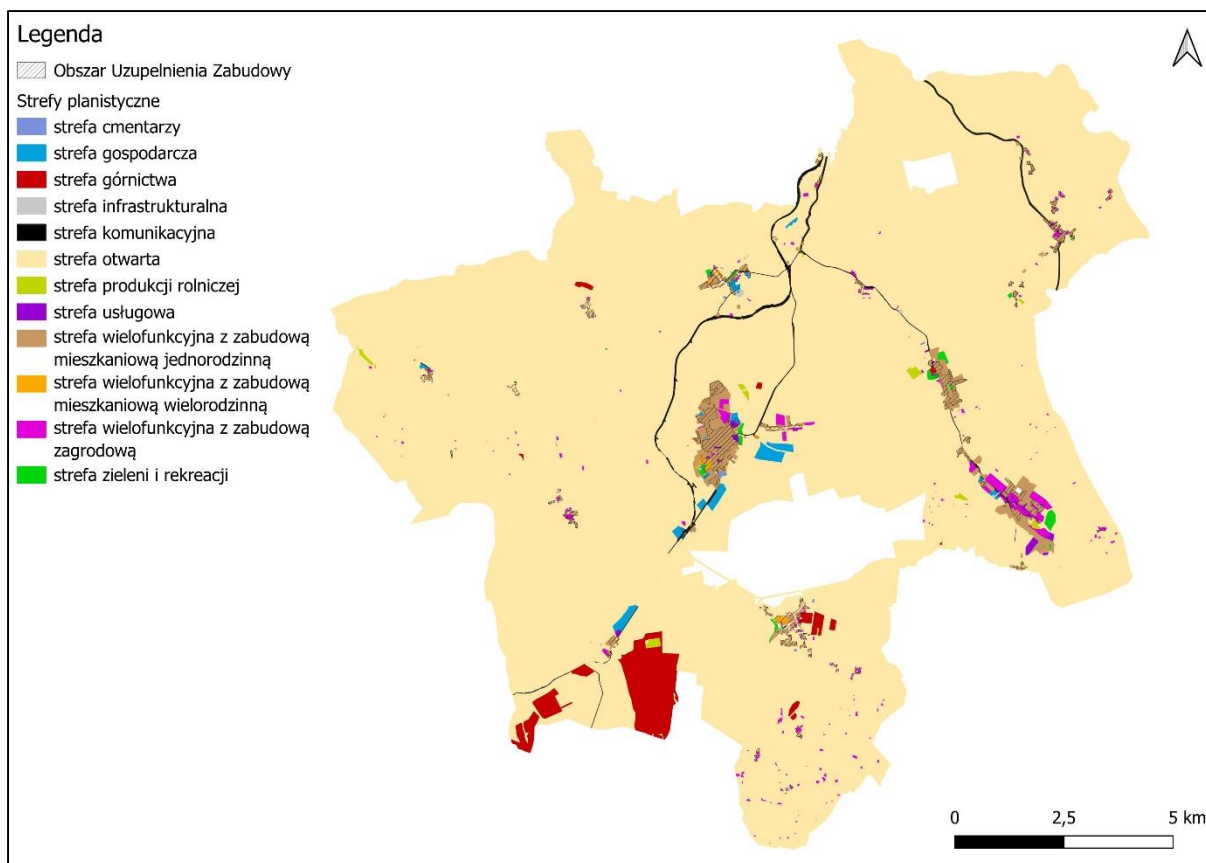
3.2. Charakterystyka planu ogólnego Gminy Cewice

Mapa 1 przedstawia graficzne odwzorowanie ustaleń planu ogólnego Gminy Cewice, sporządzonego w formie danych przestrzennych zgodnie z wymogami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Dokument obejmuje cały obszar gminy i wskazuje strukturę funkcjonalno-przestrzenną jednostki, z wyodrębnieniem poszczególnych stref planistycznych, definiujących podstawowe kierunki i zasady zagospodarowania przestrzennego.

Plan ogólny wyznacza strefy planistyczne i ich profil podstawowy przedstawiony w poniższej tabeli. Plan nie wyznacza profili dodatkowych.

Tabela 1. Strefy planistyczne oraz ich profile podstawowe

Strefa planistyczna	Profil podstawowy
Strefa zieleni i rekreacji	Teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej
Strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową	Teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej
Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną	Teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej
Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną	Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej
Strefa usługowa	Teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej
Strefa produkcji rolniczej	Teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej
Strefa otwarta	Teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej
Strefa komunikacyjna	Teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren infrastruktury technicznej
Strefa infrastrukturalna	Teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji
Strefa górnictwa	Teren górnictwa i wydobywania, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej
Strefa gospodarcza	Teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej
Strefa cmentarzy	Teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej

Mapa 1. Strefy planistyczne wyznaczone w planie ogólnym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie planu ogólnego

Struktura przestrzenna Gminy Cewice charakteryzuje się rozproszonym układem osadniczym oraz znacznym udziałem terenów otwartych o charakterze rolniczym. Obszary te stanowią ponad połowę powierzchni gminy, pełniąc istotną funkcję przyrodniczą, krajobrazową oraz gospodarczą.

Zabudowa koncentruje się głównie w granicach miejscowości stanowiących lokalne ośrodki osadnicze, w których występuje zróżnicowana funkcjonalnie zabudowa mieszkaniowa, usługowa oraz produkcyjno-przemysłowa. Układ komunikacyjny gminy tworzą drogi publiczne różnych kategorii, zapewniające powiązania zewnętrzne i wewnętrzne, stanowiące oś rozwoju przestrzennego miejscowości.

3.3. Powiązania Programu z innymi dokumentami strategicznymi

Jednym z najważniejszych dokumentów, który uwzględnia plan ogólny Gminy Cewice jest **Koncepcja Rozwoju Kraju 2050 (KRK)**, przyjęta uchwałą nr 93 Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2025 r. Zarysowuje celowo wyidealizowaną wizję kraju w 2050 r. wyznaczającą poziom ambicji dla przyszłych polityk publicznych. KRK to dokument mający umożliwić najlepsze wybory strategiczne w perspektywie nadchodzącego ćwierćwiecza, w ramach średniookresowych strategii i polityk publicznych wdrażanych przez rząd, samorząd terytorialny i innych interesariuszy gry o rozwój. KRK określa następujące wizje:

- **PODMIOTOWE SPOŁECZEŃSTWO:** otwarte, inkluzywne, zdrowe, adaptujące się do postępu technologicznego oraz konsekwencji zmian demograficznych i klimatu.

- GOSPODARKA PRZYSZŁOŚCI: innowacyjna, odpowiedzialna, odporna na szoki i kryzysy.
- ZACHOWANE ŚRODOWISKO NATURALNE: należyta ochrona ekologicznych zasobów kraju warunkująca zdrowie ludzi i ekosystemów.
- NOWOCZESNA POLSKA: odporna, demokratyczna, solidarna i bezpieczna w układach międzynarodowych.
- WSPÓLNA PRZESTRZEŃ: dobrze zaplanowana i funkcjonalna.

W zakresie zachowania środowiska naturalnego dokument opisuje wizję Polski jako kraju dbającego o środowisko i zrównoważony rozwój. Środowisko naturalne jest wysokiej jakości, powszechnie dostępne i chronione. Wzrosła świadomość ekologiczna społeczeństwa i decydentów, co przełożyło się na odpowiedzialne korzystanie z zasobów oraz promowanie proekologicznego stylu życia. Rozszerzono obszary chronione, szczególnie mokradła, lasy i siedliska gatunków zagrożonych, przeprowadzono renaturyzację rzek oraz odtworzono tereny podmokłe, dbając o korytarze ekologiczne. Nowe technologie w energetyce, transporcie i budownictwie poprawiły jakość powietrza i wspierały zrównoważoną mobilność. Wprowadzono gospodarkę o obiegu zamkniętym oraz technologie oszczędzające wodę, zmniejszając presję na gleby i wody. Gospodarstwa rolne zapewniają bezpieczeństwo żywnościowe. Dzięki adaptacji do zmian klimatu i zazielenianiu miast Polska stała się bardziej odporna na kryzysy klimatyczne, a warunki życia – zwłaszcza w miastach – uległy poprawie.

Drugim dokumentem, który uwzględnia plan ogólny Gminy Cewice jest **Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030**, przyjęta uchwałą nr 376/XXXI/21 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 12 kwietnia 2021 roku. Wizja Województwa Pomorskiego w roku 2030 brzmi następująco:

Pomorskie w roku 2030 to region DOBROBYTU:

- *Rozwijający się w sposób trwały – bazujący na wyróżnikach Pomorza: aktywności i potencjale wykształcenia mieszkanek i mieszkańców, wysokim poziomie kapitału ludzkiego i społecznego, bogatym dziedzictwie wielokulturowym, morskim i wolnościowym, unikatowych walorach środowiskowych i krajobrazowych, zrównoważonej mobilności, a także branżach kluczowych dla gospodarki i inteligentnych specjalizacji.*
- *Ekofektywny – dążący do osiągnięcia neutralności klimatycznej i odporny na negatywne zjawiska klimatyczne, bazujący na racjonalnym wykorzystaniu dostępnych zasobów, a także zapewniający wysoką jakość przestrzeni i środowiska naturalnego oraz powszechny dostęp do zróżnicowanych źródeł energii, zwłaszcza odnawialnych.*
- *Otwarty – zarówno w wymiarze społecznym, dzięki poszanowaniu różnorodności kulturowej, etnicznej, narodowościowej i światopoglądowej wszystkich osób zamieszkujących Pomorze, jak i poprzez aktywny udział w globalnych i europejskich procesach gospodarczych i technologicznych.*
- *Spójny – zapewniający wszystkim mieszkańcom poszczególnych części województwa odpowiedni standard życia i warunki rozwoju, w tym powszechny dostęp do zindywidualizowanych usług publicznych, jak opieka zdrowotna, transport zbiorowy, edukacja, pomoc społeczna, kultura czy oferta czasu wolnego, jak również dążący do eliminowania nierówności społecznych i ekonomicznych występujących w regionie.*

- *Innowacyjny – kreujący i wykorzystujący nowoczesne rozwiązania typu smart w kluczowych obszarach rozwoju, w szczególności w wymiarze środowiskowym, gospodarczym, społecznym i organizacyjnym, a także aktywnie czerpiący z trendów technologicznych i cyfryzacji.*

Realizacja powyższej wizji województwa opiera się na trzech filarach:

1. Trwałym bezpieczeństwie
2. Otwartej wspólnocie regionalnej
3. Odpornej gospodarce

Kolejnym dokumentem jest **Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego** przyjęty uchwałą nr 318/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 r. Jako dokument rzeczywistej realizacji i koordynacji, pełni kluczową rolę w określaniu wizji zagospodarowania przestrzennego województwa, uwzględniając pożądaną strukturę funkcjonalno-przestrzenną zgodną z długofalowymi celami rozwoju kraju oraz celami rozwoju województwa. Dokument ten definiuje również politykę przestrzenną, wskazując cele, kierunki oraz zasady zagospodarowania przestrzennego, a także działania i przedsięwzięcia, które służą realizacji tych kierunków, podporządkowane wizji rozwoju województwa. Ponadto, jest realistyczny z punktu widzenia uwarunkowań prawnych, uwzględnia zaangażowanie samorządu województwa w proces kształtowania polityki przestrzennej na poziomie lokalnym, a także wprowadza innowacyjne metody i techniki, które zapewniają skuteczność i efektywność w realizacji polityki przestrzennej województwa.

Cele i kierunki polityki przestrzennego zagospodarowania województwa:

C.1. Wysoka jakość przestrzeni zamieszkania i pracy:

- C.1.1. Kształtowanie struktur sieci osadniczej zgodnie z wymaganiami ładu przestrzennego.
- C.1.2. Kształtowanie wysokiej jakości środowiska mieszkaniowego.
- C.1.3. Racjonalizacja rozmieszczenia oraz poprawa dostępności infrastruktury społecznej i usług publicznych w tym zakresie.
- C.1.4. Zapobieganie i ograniczanie skutków powodujących oraz innych zagrożeń naturalnych.

C.2. Konkurencyjna oraz wielofunkcyjna przestrzeń gospodarcza i bezpieczeństwo:

- C.2.1. Efektywne i bezpieczne wykorzystywanie zasobów przestrzeni przez gospodarkę,
- C.2.2. Kształtowanie struktur przestrzennych umożliwiających tworzenie nowych i trwałych miejsc pracy,
- C.2.3. Wzmacnianie całościowej i atrakcyjnej oferty turystycznej w oparciu o zasoby i walory przyrodniczo-kulturowe, krajobrazowe i funkcje metropolitalne,
- C.2.4. Kształtowanie racjonalnej struktury przestrzennych sieci transportowych,
- C.2.5. Zwiększanie stopnia bezpieczeństwa energetycznego i sprawności systemów produkcji, przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej i ciepłej, gazu, ropy naftowej oraz produktów ropopochodnych,
- C.2.6. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa.

C.3. Zachowane zasoby i walory środowiska:

- C.3.1. Zachowanie i odtwarzanie zasobów środowiska przyrodniczego i jego spójności.

C.4. Uruchomione potencjały rozwojowe obszarów funkcjonalnych:

- C.4.1. Wzmacnianie relacji funkcjonalno-przestrzennych miejskich obszarów funkcjonalnych z wykorzystaniem ich zróżnicowanych potencjałów,
- C.4.2. Koordynacja polityki przestrzennej na obszarach szczególnych zjawisk w skali makroregionalnej,
- C.4.3. Wykorzystanie potencjału rozwojowego związanego ze szczególnymi walorami przyrodniczo-kulturowymi i krajobrazowymi,
- C.4.4. Przeciwdziałanie postępującej marginalizacji przez poprawę dostępu do dóbr i usług oraz rozwijanie nowych funkcji,
- C.4.5. Kształtowanie warunków przestrzennych dla rozwoju strategicznych funkcji gospodarczych.

Innym dokumentem jest **Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lęborskiego na lata 2021-2025 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2026-2030** przyjęty uchwałą nr XX/153/2020 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 25 sierpnia 2020 r. Realizacja programu doprowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewni skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzy warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa. Program Ochrony Środowiska określa politykę środowiskową, a także wyznacza poniższe cele:

1. Poprawa stanu jakości powietrza,
2. Poprawa klimatu akustycznego,
3. Utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym,
4. Czyste wody i bezpieczeństw przeciwpowodziowe,
5. Racjonalna gospodarka wodno – ściekowa,
6. Optymalizacja i racjonalne gospodarowanie zasobami kopalin ze złożami,
7. Przywrócenie i utrzymanie dobrego stanu gleb,
8. Racjonalna gospodarka odpadami,
9. Ochrona krajobrazu i różnorodności biologicznej,
10. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych dla ludzi i środowiska oraz minimalizacja ich skutków.

Następnym dokumentem na szczeblu powiatowym jest **Strategia Rozwoju Powiatu Lęborskiego na lata 2021 – 2027** przyjęta uchwałą nr XXVII/192/2021 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 18 lutego 2021. Wizja i misja rozwoju powiatu lęborskiego została opracowana w formie partycypacyjnej, w której uczestniczyły osoby biorące udział w branżowych warsztatach eksperckich. Treść proponowanych zapisów odzwierciedla odczucia, zamierzenia i sugestie mieszkańców oraz liderów opinii powiatu lęborskiego. Wizje przedstawione w dokumencie:

1. Powiat lęborski stwarza wszystkim mieszkańcom atrakcyjne warunki rozwoju osobistego, zawodowego, społecznego i stanowi obszar zapewniający rozwój, wypoczynek oraz dostęp do kultury. Powiat lęborski w pełni wykorzystuje swój „morski” potencjał rozwijając profil turystyczno-rolniczy oraz usługowy. Teren powiatu jest przyjazny mieszkańcom, otwarty na nowe inicjatywy i dopełniający funkcjonalnie trójmiejski obszar metropolitalny.

2. Powiat łęborski tworzy sprawną strukturę nawiązującą różne formy współpracy z samorządami różnych szczebli, jak również w odniesieniu do partnerów pozarządowych oraz biznesowych. Mając na uwadze uwarunkowania zewnętrzne, samorząd powiatowy skutecznie lobbuje na rzecz kluczowych inwestycji rozwojowych dla obszaru.
3. Powiat łęborski charakteryzuje się dobrym układem komunikacyjnym i sprawnym systemem transportu publicznego. Rozwinięta infrastruktura drogowa skutkuje możliwością szybkiego dojazdu do Trójmiasta.
4. Obszar dzięki poprawie jakości usług, modernizacji infrastruktury oraz aktywnej polityce gospodarczej samorządu charakteryzuje się atrakcyjnym rynkiem pracy rozwijającym się intensywnie w obszarze usług, turystyki oraz szeroko rozumianej innowacyjności.
5. Wykorzystując walory naturalne, powiat łęborski ogranicza zjawisko sezonowości, a generowany ruch turystyczny w większym stopniu oddziałuje na wszystkie gminy tworzące powiat. Rozwój ścieżek rowerowych i wykorzystanie mniej znanych zasobów naturalnych (rzek i jezior) zwiększają atrakcyjność całego obszaru.
6. Powiat łęborski powiatem zielonym, w pełni ekologicznym. Czyste środowisko naturalne zwiększa jakość życia w powiecie łęborskim, podnosi atrakcyjność osiedleńczą oraz umożliwia efektywne wykorzystanie potencjału turystyki jako istotnego elementu lokalnej gospodarki.
7. Powiat łęborski świadczy wysokiej jakości usługi w obrębie realizowanych zadań, szczególnie w obszarze edukacji, kultury, pomocy społecznej i aktywizacji społecznej. Wysokiej jakości edukacja stanowi ważny wyróżnik powiatu na mapie województwa.
8. Społeczeństwo obywatelskie jest w swoim rozkwicie. Licznie powstające organizacje społeczne realizują liczne działania na rzecz społeczności lokalnej i umożliwiają samorządowi zlecanie zadań publicznych w ramach istniejących przepisów. Mieszkańcy stanowią zintegrowaną wspólnotę, dumną ze swojego dziedzictwa i chętnie manifestującą swoją tożsamość
9. Dzięki sprawnemu marketingowi i promocji, powiat łęborski jest szerzej rozpoznawalny terytorialnie, markowym produktem turystycznym, obecnym w świadomości turystów w kraju. Atrakcyjny wizerunek stanowi synergię zmian w ramach realizacji polityk publicznych oraz aktywnego kreowania wizji obszaru.

W odróżnieniu od wizji, misja powiatu łęborskiego jest lapidarną, acz fundamentalną deklaracją, w której samorząd definiuje przestrzeń wartości, do których będzie odnosił się wyznaczając cele rozwoju. Misja powiatu brzmi następująco: *Dbając o Nasze wspólne zasoby, rozwijamy potencjały Powiatu Łęborskiego na rzecz dobra wspólnego wszystkich jego mieszkańców, dbając o środowisko przyrodnicze i społeczność lokalną, w myśl zasad zrównoważonego rozwoju.* Dokument wyznacza cztery obszary planistyczne oraz cele strategiczne, które wynikają z demarkacji wyznaczonych obszarów interwencji strategicznej i tworzą ramy dla sieci wyspecyfikowanych celów strategicznych:

OBSZAR: Infrastruktura publiczna i gospodarka.

Cel strategiczny 1. Zrównoważony rozwój gospodarczy w oparciu o nowoczesną infrastrukturę publiczną.

Cel operacyjny 1.1 Rozwijanie infrastruktury publicznej.

Cel operacyjny 1.2 Wspieranie rozwoju gospodarczego i wzmocnienie rynku pracy.

Cel operacyjny 1.3 Dbalność o mienie i dziedzictwo materialne powiatu lęborskiego.

OBSZAR: Turystyka i środowisko naturalne.

Cel strategiczny 2. Ochrona zasobów środowiska naturalnego na rzecz rozwijania potencjału turystycznego i poprawy jakości życia mieszkańców.

Cel operacyjny 2.1 Poprawa stanu środowiska.

Cel operacyjny 2.2 Rozwój potencjału turystycznego powiatu.

Cel operacyjny 2.3 Tworzenie marki powiatu lęborskiego.

OBSZAR: Aktywne społeczeństwo obywatelskie i skuteczny samorząd.

Cel strategiczny 3. Wzmacnianie potencjału społeczeństwa obywatelskiego poprzez rozwijanie potencjału kapitału ludzkiego i społecznego oraz rozwój instytucjonalny.

Cel operacyjny 3.1 Wzmacnianie społeczeństwa obywatelskiego.

Cel operacyjny 3.2 Zwiększanie dostępu do kultury.

Cel operacyjny 3.3 Podwyższenie stanu i poczucia bezpieczeństwa.

OBSZAR: Profesjonalne usługi publiczne.

Cel strategiczny 4. Poprawa jakości usług świadczonych wspólnocie mieszkańców powiatu lęborskiego.

Cel operacyjny 4.1 Aktywna polityka zdrowotna i senioralna.

Cel operacyjny 4.2 Wzrost poziomu integracji społecznej.

Cel operacyjny 4.3 Rozwijanie funkcji oświatowych i wychowawczych.

Ostatnim z dokumentów strategicznych jest **Strategia Rozwoju Gminy Cewice na lata 2025-2035**, która została opracowana na podstawie uchwały nr VIII/47/2024 Rady Gminy Cewice z dnia 30 września 2024 r. Wizja rozwoju przedstawia pożądany obraz stanu Gminy, który będzie efektem realizacji podejmowanej Strategii. Ukazuje Gminę w perspektywie strategicznej do 2035 roku, zmienioną poprzez realizację przyjętych celów i działań oraz osiągnięcie zamierzonych rezultatów. Wizja Gminy brzmi: *Gmina Cewice w 2035 roku jest miejscem przyjaznym do zamieszkania i atrakcyjnym do wypoczynku, z dobrze rozwiniętą infrastrukturą komunikacyjną, techniczną, społeczną i zapleczem sportowo-rekreacyjnym. Gmina w pełni wykorzystuje atuty swojego położenia geograficznego i historycznego. Wszystkie działania uwzględniają poszanowanie środowiska naturalnego i racjonalne wykorzystanie jego zasobów.*

Mając na względzie cel nadrzędny, jakim jest osiągnięcie zakładanej wizji rozwoju, formułuje się strategiczne założenia rozwojowe w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym – cele strategiczne i cele operacyjne. Cele strategiczne mają charakter długofalowy i wskazują generalne kierunki postępowania w realizacji założonej wizji rozwoju Gminy. Cele operacyjne to narzędzie i sposoby realizacji poszczególnych celów strategicznych. Dokument wyznacza następujące cele strategiczne i operacyjne:

1. Zwiększenie konkurencyjności gospodarczej i poprawa warunków zamieszkania i wypoczynku:

1.1 Poprawa stanu i dostępności infrastruktury technicznej.

1.2 Wzrost poziomu bezpieczeństwa publicznego i poprawa jakości życia.

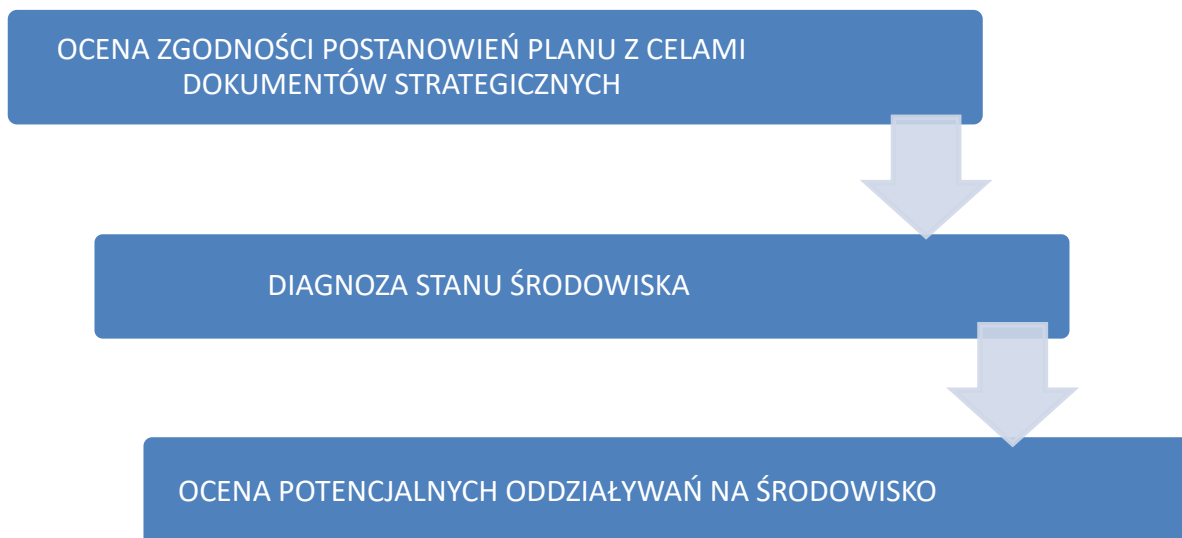
1.3 Poprawa atrakcyjności turystycznej i rekreacyjno-wypoczynkowej.

1.4 Rozwój przedsiębiorczości i otoczenia biznesu.

- 1.5 Rozwój gospodarstw rolnych i sektora rolno-spożywczego.
- 2. Wzmocnienie kapitału ludzkiego i społecznego:
 - 2.1 Kształtowanie i promowanie wartości kulturowych.
 - 2.2 Poprawa jakości kształcenia i edukacji.
 - 2.3 Ograniczenie problemów społecznych.
 - 2.4 Rozwój kapitału społecznego i wzrost integracji społecznej.
 - 2.5 Rozwój opieki zdrowotnej i ochrony zdrowia.
- 3. Rozwój dostępności komunikacyjnej i innowacji cyfrowej wraz z promocją Gminy:
 - 3.1 Zwiększanie dostępności transportowej i powiązań komunikacyjnych.
 - 3.2 Rozwój nowoczesnych technologii i innowacji cyfrowych.
 - 3.3 Współpraca i promocja.
- 4. Ochrona środowiska, walorów przyrodniczych i potencjału kulturowego:
 - 4.1 Świadoma i racjonalna polityka przestrzenna.
 - 4.2 Zachowanie materialnych zasobów kultury i dziedzictwa.
 - 4.3 Ochrona i zachowanie walorów i zasobów środowiska.
 - 4.4 Poprawa stanu i jakości środowiska oraz zapobieganie zagrożeniom naturalnym.

4. Informacja o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Prognoza oceny oddziaływania na środowisko planu ogólnego Gminy Cewice została sporządzona zgodnie z przyjętym poniżej schematem postępowania.

Schemat 1. Metoda postępowania przy sporządzaniu prognozy

Pierwszym etapem opracowania prognozy była ocena zgodności postanowień projektowanego dokumentu z obowiązującymi dokumentami strategicznymi, funkcjonującymi na poziomie krajowym, wojewódzkim, regionalnym oraz lokalnym.

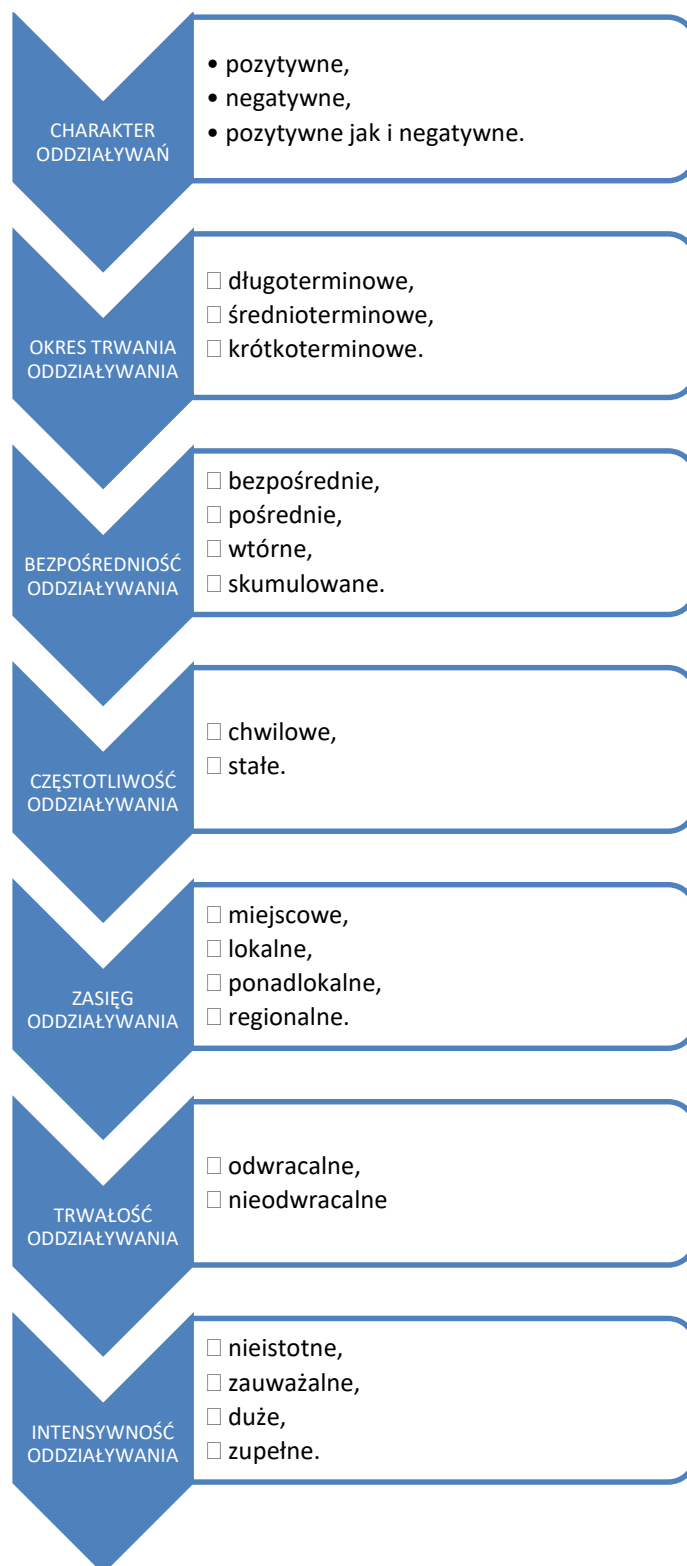
Kolejnym krokiem było przeprowadzenie szczegółowej diagnozy stanu środowiska na terenie całej gminy. Analiza stanu środowiska została wykonana w oparciu o wyniki Państwowego Monitoringu Środowiska, dane statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego, opracowania kartograficzne oraz dane literaturowe.

Przeprowadzona analiza umożliwiła identyfikację kluczowych problemów ekologicznych występujących w gminie oraz określenie trendów zachodzących zmian środowiskowych. Jednocześnie zgromadzone dane stanowiły materiał wyjściowy do oceny potencjalnych zmian w środowisku w przypadku braku wdrożenia działań przewidzianych w planie dla przedmiotowego obszaru.

Uwzględniając aktualny stan środowiska oraz posługując się metodą opisową, dokonano oceny potencjalnych oddziaływań na środowisko, związanych z realizacją celów przewidzianych w planie ogólnym, w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska.

Ocena oddziaływań została przeprowadzona przy zastosowaniu kryteriów obejmujących: charakter oddziaływania, okres jego trwania, bezpośredniość, częstotliwość, zasięg, trwałość oraz intensywność. W ramach kryterium charakteru oddziaływania rozróżniono oddziaływania pozytywne, negatywne oraz jednocześnie pozytywne i negatywne. Okres trwania oddziaływań podzielono na długoterminowe, średnioterminowe i krótkoterminowe. Bezpośredniość oddziaływania obejmowała oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne

oraz skumulowane. Częstotliwość oddziaływania określono jako chwilową lub stałą. Zasięg oddziaływania został sklasyfikowany jako miejscowy, lokalny, ponadlokalny lub regionalny. Trwałość oddziaływania oceniono w kategoriach odwracalności lub nieodwracalności, natomiast intensywność jako nieistotną, zauważalną, dużą lub zupełną.

Schemat 2. Kryteria oceny oddziaływania

5. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Ocena skutków realizacji zapisów planu ogólnego Gminy Cewice w zakresie funkcji i sposobu zagospodarowania przestrzeni następować będzie w dalszych etapach procedur planistycznych – przede wszystkim podczas uchwalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz wydawania decyzji o warunkach zabudowy. Plan ogólny, jako akt prawa miejscowego, określa kierunki i zasady polityki przestrzennej gminy, stanowiąc podstawę dla opracowywania dokumentów szczegółowych, jednak nie jest dokumentem umożliwiającym bezpośrednio wydawanie pozwoleń na budowę.

Wdrażanie ustaleń planu ogólnego odbywać się będzie poprzez:

- sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które muszą pozostawać w zgodzie z jego zapisami,
- wydawanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu,
- ocenę zgodności realizowanych inwestycji z przyjętymi kierunkami polityki przestrzennej gminy.

Analiza skutków realizacji planu ogólnego Gminy Cewice obejmie w szczególności:

- monitorowanie stopnia pokrycia obszaru gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego,
- analizę wydawanych decyzji o warunkach zabudowy,
- ocenę wpływu realizowanych inwestycji na środowisko, krajobraz oraz ład przestrzenny,
- ocenę efektów społeczno-gospodarczych w kontekście jakości życia mieszkańców.

Zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2024 poz. 1130), Wójt Gminy Cewice będzie zobowiązany do okresowej analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy w celu oceny aktualności planu ogólnego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Analiza ta obejmie również ocenę postępów w opracowywaniu planów miejscowych oraz przygotowanie wieloletnich planów ich sporządzania.

Skutki realizacji planu ogólnego Gminy Cewice będą również podlegać bieżącemu monitoringowi i analizie pod kątem wpływu na środowisko. Monitoring prowadzony będzie w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, realizowanego przez właściwe instytucje i służby, w tym m.in.:

- Główny Inspektorat Ochrony Środowiska,
- Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy,
- Wójta Gminy Cewice oraz inne organy administracji publicznej odpowiedzialne za ochronę środowiska.

Zakres monitoringu obejmować będzie w szczególności:

- pomiary jakości powietrza atmosferycznego,
- badania jakości wód powierzchniowych i podziemnych,
- analizę stanu gleb,
- pomiary hałasu i pól elektromagnetycznych,
- ocenę zmian w strukturze terenów biologicznie czynnych.

Monitoring prowadzony będzie zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647) oraz ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz.U. 2025 poz. 960), a także w oparciu o obowiązujące rozporządzenia i metodyki referencyjne. Zgodnie z Dyrektywą 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, monitoring znaczącego wpływu na środowisko może opierać się na istniejących systemach obserwacji, co pozwala uniknąć ich powielania i zapewnia spójność metodologiczną.

Dla zachowania wysokiego poziomu wiarygodności danych, rekomenduje się prowadzenie badań i pomiarów stanu środowiska nie rzadziej niż raz w roku, z uwzględnieniem zróżnicowania przestrzennego gminy. Wyniki analiz będą publikowane w raportach okresowych o stanie środowiska, opracowywanych na poziomie wojewódzkim i krajowym.

W celu prowadzonych badań monitoringowych, zaproponowano poniższe wskaźniki.

Tabela 2. Wskaźniki zaproponowane do badań monitoringowych skutków realizacji planu ogólnego

Obszar monitorowany	Wskaźnik	Pożądaną zmianą
Infrastruktura techniczna i komunikacyjna	Poziom skanalizowania gminy	wzrost
	Poziom zwodociągowania gminy	wzrost
	Liczba mieszkańców obsługiwanych przez oczyszczalnię ścieków	wzrost
Zagospodarowanie przestrzenne i urbanistyka	Powierzchnia terenów nowo przeznaczonych pod zabudowę	wzrost
	Liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy	wzrost
	Powierzchnia terenów poddanych rewitalizacji	wzrost
Gospodarka i rynek nieruchomości	Liczba wydanych pozwoleń na budowę obiektów usługowych i przemysłowych	wzrost
	Powierzchnia terenów aktywności gospodarczej	wzrost
	Liczba nowo zarejestrowanych firm	wzrost
Środowisko i zrównoważony rozwój	Powierzchnia terenów zielonych	constans / wzrost
	Liczba nasadzonych drzew	wzrost
	Jakość powietrza	poprawa
	Jakość wód powierzchniowych i podziemnych	poprawa
	Udział odnawialnych źródeł energii w produkcji energii	wzrost

Poza aspektami środowiskowymi, istotnym elementem oceny skutków realizacji planu ogólnego jest jego oddziaływanie społeczne. Skuteczność wdrażanych rozwiązań przestrzennych powinna być analizowana również w kontekście zadowolenia mieszkańców oraz jakości życia na obszarze gminy. W tym celu rekomenduje się prowadzenie okresowych badań ankietowych, konsultacji społecznych oraz analiz wniosków dotyczących zmian w zagospodarowaniu przestrzennym. Uzyskane w ten sposób opinie i postulaty mieszkańców stanowiąc będą cenne źródło informacji dla dalszego kształtowania polityki przestrzennej gminy i umożliwią jej dostosowanie do rzeczywistych potrzeb społeczności lokalnej.

Wdrożenie systemu kompleksowego monitoringu – obejmującego aspekty przestrzenne, środowiskowe i społeczne – pozwoli na bieżącą ocenę skutków realizacji ustaleń planu ogólnego Gminy Cewice. Umożliwi to elastyczne reagowanie na pojawiające się problemy, dokonywanie niezbędnych korekt w polityce przestrzennej oraz zapewni zrównoważony i harmonijny rozwój gminy, przy jednoczesnej ochronie jej walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych.

6. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Gmina Cewice jest położona w północnej części Polski (mapa 2).

Mapa 2. Lokalizacja gminy na tle Polski

W związku z oddaleniem gminy od granicy Polski, realizacja zapisów dokumentu nie spowoduje transgranicznego oddziaływania na środowisko. Zatem planowane zadania wyznaczone przez gminę nie wymagają przeprowadzenia postępowania, o którym mowa w Dziale VI ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o cenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112).

7. Charakterystyka gminy

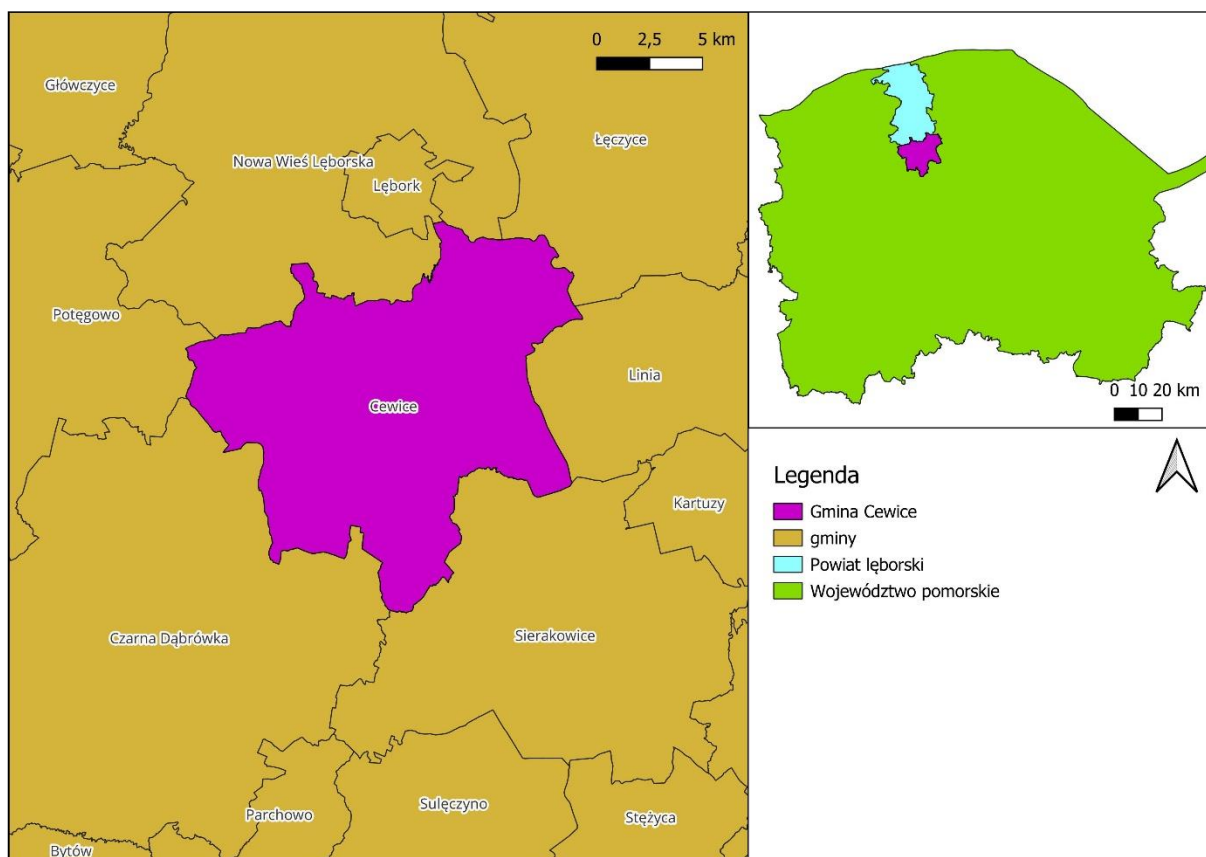
7.1. Położenie geograficzne

Gmina wiejska Cewice jest położona w północnej części województwa pomorskiego w południowej części powiatu lęborskiego. Powierzchnia gminy wynosi 187,86 km², w tym 31% stanowią użytki rolne, a 59% użytki leśne. Liczebność na rok 2024 wynosiła 7 475 (GUS 2024).

Gmina sąsiaduje z następującymi gminami: Nowa Wieś Lęborska, miastem Lębork, Czarna Dąbrówka w powiecie bytowskim, Linia i Łęczyce w powiecie wejherowskim, Potęgowo w powiecie słupskim oraz Sierakowice w powiecie kartuskim.

W skład gminy wchodzi 12 sołectw: Bukowina, Cewice, Karwica, Łebunia, Maszewo Lęborskie, Osiedle na Skarpie, Oskowo, Osowo Lęborskie, Pieski, Popowo, Siemirowice, Unieszyno.

Mapa 3 przedstawia położenie gminy względem pozostałych gmin, powiatu i województwa.

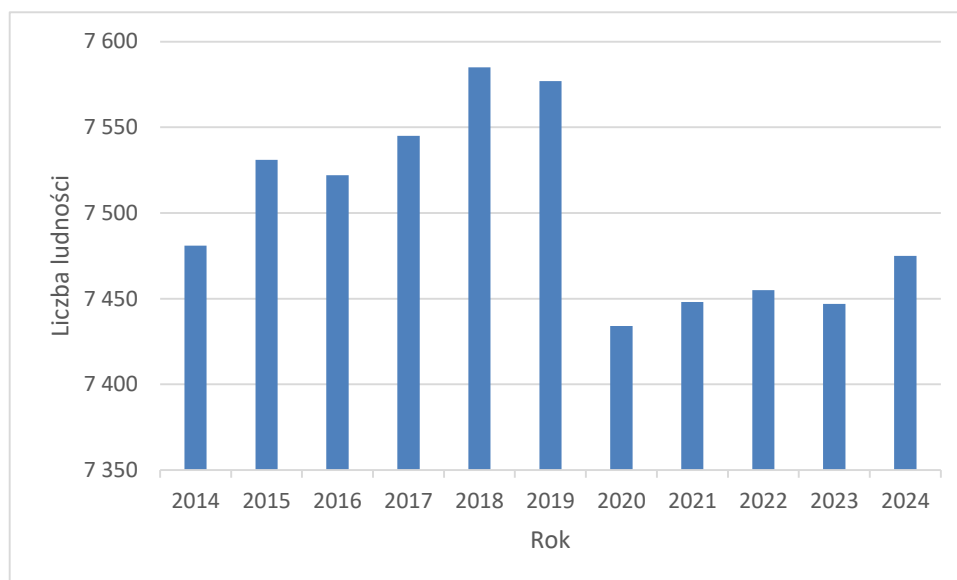

Mapa 3. Położenie na tle województwa i powiatu gminy Cewice

Źródło: Opracowanie własne

7.2. Demografia

Liczba ludności zamieszkujących gminę wynosiła pod koniec 2024 roku 7 475 osób (GUS). Według danych statystycznych liczba ludności na terenie gminy w latach 2014-2029 stale się zwiększała, po czym spadła w roku 2020 o 143 osoby. Aktualny stan ludności (2024 r.) jest niższy od najwyższego stanu (w roku 2018) o 110 osób (wykres 1).

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Cewice w latach 2014-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Liczba kobiet zamieszkująca gminę wynosi 3 694, co stanowi 49,42% całego społeczeństwa, a liczba mężczyzn wynosi 3 781, czyli pozostałe 50,58%.

Liczba mieszkańców gminy wskazuje na niższy od krajowego i wojewódzkiego (odpowiednio 119,4 osób/km² i 120,7 osób/km² w 2024 r., GUS) wskaźnik gęstości zaludnienia. W gminie gęstość zaludnienia wynosi 39,8 mieszkańców na kilometr kwadratowy. (GUS, 2024 r.)

8. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

8.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza

Klimat to charakterystyczny dla danego obszaru zespół zjawisk i procesów atmosferycznych, określany na podstawie wieloletnich obserwacji pogody dla danego regionu.

Opisywany obszar znajduje się w regionie klimatycznym Wschodniopomorskim według klasyfikacji Okołowicza (Woś, 1999). Obszar ten obejmuje najwyższą, wschodnią część Pojezierza Pomorskiego, głównie obszar Pojezierza Kaszubskiego. Granice obszaru klimatycznego są wyraźnie zaznaczone,

w szczególności w północnej części, oddzielającej ten region od regionów nadmorskich oraz w części południowej, oddzielającej go od Regionu Środkowielkopolskiego. Na tle innych regionów wyróżnia się największą liczbą dni z pogodą przymrozkową, bardzo chłodną z dużym zachmurzeniem (średnio w roku takich dni jest ponad 19) oraz względnie częstym pojawieniem się dni przymrozkowych, bardzo chłodnych z jednocześnie notowanym opadem. Dni bardzo ciepłych z opadem obserwuje się na tym obszarze, w porównaniu z innymi, najmniej oraz szczególnie mało dni z pogodą bardzo ciepłą, pochmurną, z opadem.

Na terenie gminy lata są komfortowe i częściowo zachmurzone, a zimy są długie, mroźne, śnieżne, wietrzne i znacznie zachmurzone. W ciągu roku, temperatura waha się od -5°C do 22°C i rzadko spada poniżej -14°C lub przekracza 28°C . Ciepła pora roku trwa 3,6 miesiąca, od 23 maja do 10 września, a średnia dobową temperatura maksymalna przekracza wtedy 17°C . Najgorętszy miesiąc roku to lipiec, kiedy średnia temperatura maksymalna wynosi 21°C a minimalna 11°C . Zimna pora roku trwa 3,9 miesiąca, od 18 listopada do 14 marca, a średnia dobową temperatura maksymalna kształtuje się poniżej 4°C . Najzimniejszy miesiąc roku to styczeń, kiedy średnia temperatura minimalna wynosi -5°C a maksymalna 0°C .¹

- Źródłami zanieczyszczeń powietrza na terenie gminy Cewice są:
- Droga wojewódzka nr 212,
- Drogi powiatowe oraz gminne,
- Lokalne kotłownie oraz paleniska domowe.

Zgodnie z Państwowym Monitorowaniem Środowiska na terenie gminy Cewice obecnie nie wykonuje się pomiarów przy pomocy automatycznych stacji monitoringu jakości powietrza działających w ramach Państwowego Monitorowania Środowiska. Stan jakości powietrza dla gminy, określany jest przy pomocy metody modelowania matematycznego oraz metody obiektywnego szacowania, opisanego w Rocznej Ocenie Jakości Powietrza w Województwie Pomorskim.

Zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54 ze zm.) Główny Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni, a następnie dokonuje klasyfikacji stref dla każdej substancji odrębnie, według określonych kryteriów. Lista zanieczyszczeń, jakie należy uwzględnić w ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi, obejmuje 12 substancji:

- dwutlenek siarki (SO_2),
- dwutlenek azotu (NO_2),
- tlenek węgla (CO),
- benzen (C_6H_6),
- ozon (O_3),
- pył zawieszony PM_{10} ,
- pył zawieszony $\text{PM}_{2,5}$,
- ołów (Pb) w pyłe PM_{10} ,

¹ Weather Spark [<https://pl.weatherspark.com/> ostatni dostęp: 02.09.2025]

- arsen (As) w pyle PM10,
- kadm (Cd) w pyle PM10,
- nikiel (Ni) w pyle PM10,
- benzo(a)piren (B(a)P) w pyle PM10.

Przy użyciu modelowania matematycznego, metody obiektywnego szacowania oraz wyników pomiarów, określono średnioroczne wartości stężeń dla każdego zanieczyszczenia uwzględnionego w ocenie. Dla gminy Cewice w roku 2023 nie odnotowano przekroczeń poziomów dopuszczalnych i docelowych dla wyżej wymienionych zanieczyszczeń. W roku kalendarzowym 2023 na terenie gminy wartości stężeń średniorocznych zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 3. Średnie stężenie związków chemicznych w roku 2023 na terenie gminy Cewice

Średnie stężenie czynnika	Wartość na terenie gminy	Wartość dopuszczalna
Dwutlenek azotu - nr CAS 10102-44-0	6 – 7 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Dwutlenek siarki - nr CAS 7446-09-5*	2 – 3 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Pył zawieszony PM10	12 – 14 ng/m^3	40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Pył zawieszony PM2,5	8 - 9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Benzen - nr CAS 71-43-2	0,5 - 1 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Ołów - nr CAS 7439-92-1**	0.003 – 0,006 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	0,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Tlenek węgla - nr CAS 630-08-0***	159 - 318 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	10 000 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Arsen – nr CAS 7440-38-2****	0,3 – 0,4 ng/m^3	6 ng/m^3
Kadm – nr CAS 7440-43-9****	0,2 – 0,3 ng/m^3	5 ng/m^3
Nikiel- nr CAS 7440-02-0****	0,3 – 0,6 ng/m^3	20 ng/m^3
Benzo(a)piren - nr CAS 50-32-8*****	0,1 – 0,4 ng/m^3	1 ng/m^3
Tlenki azotu nr CAS 10102-44-0, 10102-43-9*****	7 – 8 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

* Poziom dopuszczalny jako wartość średnioroczna dla SO₂ jest określony w polskim prawie jedynie pod kątem ochrony roślin, co oznacza, że norma ta nie dotyczy stref będących aglomeracjami lub miastami, o których mowa w ustawie Prawo ochrony Środowiska.

** Stężenie oznaczone jako suma metalu i jego związków w pyle zawieszonym PM10.

*** W polskim prawie nie został określony dopuszczalny poziom średniej rocznej wartości stężenia CO, poziom ten został określony jedynie w odniesieniu do wartości średniej 8-godzinnej.

**** Stężenie oznaczone jako suma metalu i jego związków w pyłe zawieszonym PM10. Dla arsenu, kadmu i niklu w pyłe PM10 nie zostały w polskim prawie określone poziomy dopuszczalne. Oceny jakości powietrza w odniesieniu do tych zanieczyszczeń dokonuje się w oparciu w poziomy docelowe, które są wartościami średniorocznymi.

**** Stężenie w pyłe zawieszonym PM10. Dla benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 nie został w polskim prawie określony poziom dopuszczalny. Oceny jakości powietrza w odniesieniu do benzo(a)pirenu dokonuje się w oparciu o poziom docelowy, który jest wartością średnioroczną.

***** Poziom dopuszczalny jako wartość średnioroczna dla tlenków azotu jest określony w polskim prawie jedynie pod kątem ochrony roślin, co oznacza, że norma ta nie dotyczy stref będących aglomeracjami lub miastami, o których mowa w ustawie Prawo ochrony środowiska.

Źródło: Państwowy Monitoring Środowiska

8.2. Zagrożenie hałasem

Hałas, według ustawy Prawo ochrony środowiska, jest określany, jako dźwięki o częstotliwości od 16Hz do 16 000 Hz. Z fizycznego punktu widzenia hałas, czyli odbierane, jako dokuczliwe, przykre i szkodliwe dźwięki, to drgania mechaniczne ośrodka sprężystego, najczęściej powietrza. Wyróżnia się główne trzy rodzaje hałasu, według źródła powstawania hałasu:

1. hałas przemysłowy powodowany przez urządzenia i maszyny w obiektach przemysłowych i usługowych,
2. hałas komunikacyjny pochodzący od środków transportu drogowego, kolejowego i lotniczego,
3. hałas komunalny występujący w budynkach mieszkalnych, szczególnie wielorodzinnych i w obiektach użyteczności publicznej.

Źródłami hałasu na terenie gminy Cewice są:

- Droga wojewódzka nr 212 łącząca Osowo Lęborskie z Kamionką,
- Drogi powiatowe oraz gminne,

Wysoka temperatura generuje rozwój i zwiększenie ilości urządzeń mających na celu minimalizację zagrożeń termicznych, czyli urządzeń klimatyzacyjnych i chłodniczych co w zwartej zabudowie może generować nadmierną emisję hałasu.

Należy przewidzieć podjęcie działań zmierzających do ograniczenia emisji hałasu, w tym dalszej poprawy stanu dróg czy też nasadzenia drzew i krzewów jako zieleni izolacyjnej. Poprawa stanu technicznego dróg, upłynnienie ruchu ulicznego oraz wyprowadzenie w miarę możliwości technicznych, transportu ciężkiego poza obszar zwartej zabudowy mieszkaniowej niewątpliwie wpłynie także na minimalizację ilości zdarzeń mogących powodować zagrożenia dla środowiska i mieszkańców, które związane są z układem komunikacyjnym i przewozem niebezpiecznych substancji.

Niezbędnym staje się organizowanie akcji informacyjnych i promocyjnych w celu edukacji i zwiększania świadomości mieszkańców, a szczególnie młodzieży szkolnej w zakresie oddziaływania hałasu na człowieka i zwierzęta, a także w jaki sposób ograniczyć skutki nadmiernego oddziaływania hałasu. Ważne jest promowanie użytkowania transportu publicznego i rowerowego w gminie, w celu ograniczenia ilości samochodów poruszających się w szczególności po jego centrum.

Zgodnie z informacjami Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, na podstawie danych znajdujących się w bazie EHAŁAS-P na terenie gminy wiejskiej Cewice w ostatnim czasie prowadzony był monitoring hałasu przemysłowego w roku 2018. Nie prowadzono natomiast w ostatnich latach na tym terenie pomiarów hałasu drogowego, kolejowego i lotniczego. Pomiary hałasu przemysłowego w roku 2018 przeprowadzono w dwóch zakładach: w Firmie Handlowo-Usługowej „DOM-CYB” Dominik Cybula oraz w Zakładzie Usługowo-Handlowym Ubój, Rozbiór i Przetwórstwo Stanisław Dyszer. Pomiary zostały wykonane w ramach kontroli Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Wykonywano je w porze dnia oraz w porze nocy. Nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu.

8.3. Pole elektromagnetyczne

Głównymi źródłami sztucznego promieniowania są: stacje bazowe telefonii komórkowej, stacje i linie energetyczne, stacje radiowe i telewizyjne oraz CB-radio i radiostacje amatorskie, wojskowe i cywilne urządzenia radionawigacji i radiolokacji, a nawet urządzenia powszechnego użytku: kuchenki mikrofalowe, monitory, aparaty komórkowe itp. Ciągły rozwój techniki powoduje znaczny wzrost ilości promieniowania elektromagnetycznego.

Okresowe badania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku prowadzi Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska. Liczba stanowisk pomiarowych, rodzaj terenów na jakich prowadzi się pomiary oraz ich częstotliwość określona została w rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2020 poz. 2311):

4. Punkty pomiarowe w ramach państwowego monitoringu środowiska dla stałej sieci monitoringu wyznacza się dla każdego województwa, dla dwuletniego cyklu pomiarowego, na obszarze miast:

- 1) poniżej 20 000 mieszkańców – 1 punkt pomiarowy,*
- 2) w przedziale od 20 000 do 50 000 mieszkańców – 2 punkty pomiarowe,*
- 3) w przedziale powyżej 50 000 do 100 000 mieszkańców – 3 punkty pomiarowe,*
- 4) w przedziale powyżej 100 000 do 200 000 mieszkańców – 4 punkty pomiarowe,*
- 5) powyżej 200 000 mieszkańców – 4 punkty pomiarowe i 3 punkty pomiarowe na każde rozpoczęte kolejne 100 000 mieszkańców*
– w każdym mieście.

Na terenie gminy wiejskiej Cewice zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem oraz w oparciu o program wykonawczy monitoringu PEM, pomiary pól elektromagnetycznych przeprowadzono ostatnio w roku 2021 w ramach monitoringu badawczego. Wykonano je w 1 punkcie usytuowanym w Cewicach przy ul. Witosa. Wynik z pomiarów przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4. Wynik pomiaru PEM na terenie gminy Cewice

Nazwa punktu pomiarowego	Lokalizacja punktu pomiarowego	Współrzędne punktu		Wynik z 0,5 godz. pomiaru [V/m]
		Długość geograficzna E	Szerokość geograficzna N	
G_2021_GW_9	Cewice ul. Witosa	17.739831	54.43850	<0,8

Źródło: Państwowy Monitoring Środowiska

Otrzymany wynik pomiarów PEM był nie tylko znacznie poniżej wartości dopuszczalnej, wynoszącej od 2020 r. 28 V/m (w zakresie częstotliwości objętych monitoringiem, tj. 80 MHz-40 GHz, zgodnie z rozporządzeniem z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku), ale też mniejszy niż próg oznaczalności sondy pomiarowej (wynoszący w województwie pomorskim 0,8 V/m).

8.4. Wody powierzchniowe

Przez teren gminy Cewice przepływają cztery rzeki: Bukowina, Okalica, Struga Krępkowicka oraz Unieszynka. Tworzą one gęstą sieć hydrograficzną, która pełni istotną rolę w kształtowaniu lokalnych ekosystemów oraz bilansu wodnego. Rzeki te, o charakterze typowo nizinnych cieków, zasilane są zarówno wodami gruntowymi, jak i opadowymi, co sprawia, że ich przepływy wykazują duże wahania sezonowe. Wzdłuż ich dolin występują tereny podmokłe, torfowiska oraz siedliska łąkowe, które stanowią cenne obszary przyrodnicze.

Na terenie gminy znajduje się 18 jezior, z których największe to Brody, Oskowo, Osowskie oraz Święte. Jezioro Święte zasługuje na szczególną uwagę, ponieważ należy do grupy jezior lobeliowych – unikatowych w skali Europy. W Polsce występuje zaledwie około 160 takich zbiorników. Jeziora lobeliowe charakteryzują się wyjątkową czystością wód oraz obecnością rzadkich gatunków roślin, m.in. lobelii jeziornej, brzeżycy jednokwiatowej czy poryblinu jeziornego. Dzięki temu są one objęte ochroną i stanowią ważne siedliska dla wielu gatunków wodnych i przybrzeżnych.

W wodach rzek, strumieni i jezior gminy Cewice występuje bogata ichtiofauna. Spotkać tu można zarówno gatunki pospolite, jak karaś, płoć czy leszcz, jak i ryby bardziej wymagające, np. lipienia czy klenia. Występują także gatunki drapieżne, takie jak szczupak czy sandacz, które pełnią ważną funkcję w utrzymywaniu równowagi ekologicznej ekosystemów wodnych. Ciekawym elementem fauny jest również stynka – gatunek związany z czystymi jeziorami, oraz śliz – niewielka ryba typowa dla wartkich strumieni.

Jednolitą część wód powierzchniowych to wyodrębniony i istotny element wód powierzchniowych, obejmujący takie obiekty jak jeziora, naturalne stawy, sztuczne zbiorniki wodne, rzeki, strumienie oraz odcinki morskich wód wewnętrznych, przejściowych lub przybrzeżnych. Według Ramowej Dyrektywy Wodnej (Dz.U.UE.L.00.327.1) wody powierzchniowe definiowane są jako wody śródlądowe z wyjątkiem wód podziemnych; wody przejściowe i wody przybrzeżne, z wyjątkiem sytuacji, kiedy z uwagi na stan chemiczny zaliczyć można do nich również wody terytorialne.

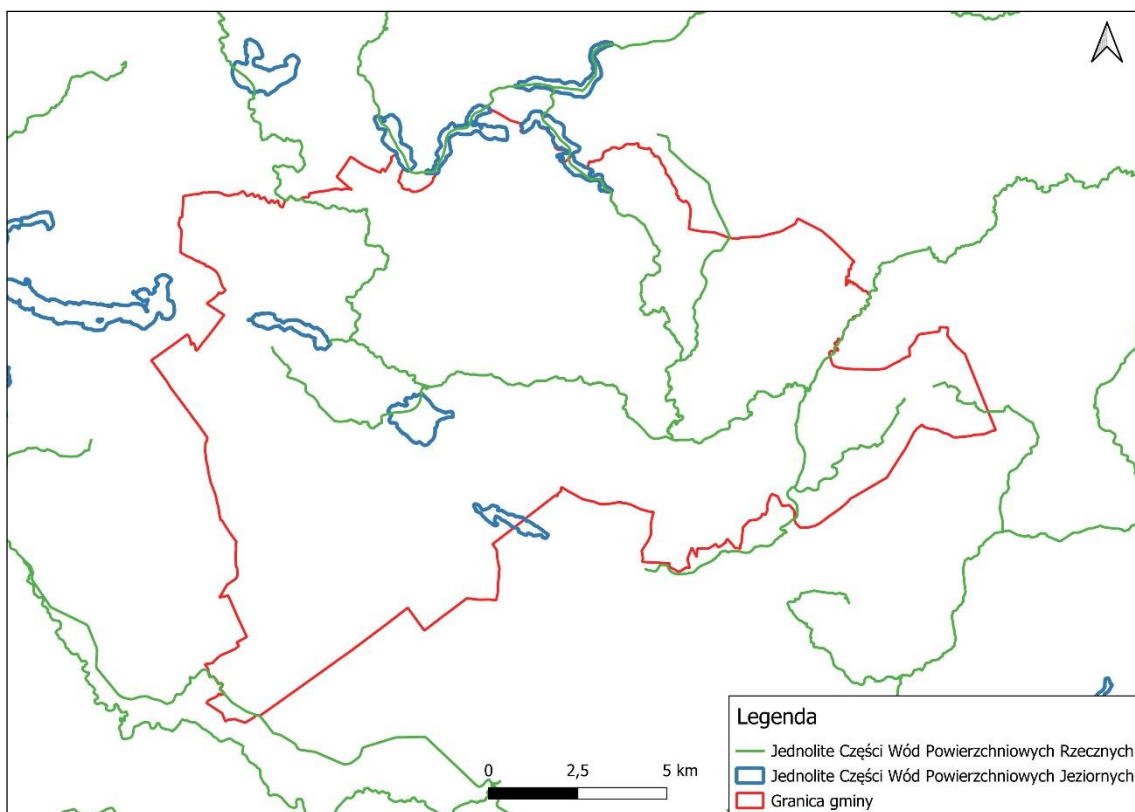
Wody powierzchniowe mogą być sklasyfikowane jako naturalne, silnie zmienione lub sztuczne. Silnie zmieniona część wód to wody powierzchniowe, których cechy uległy znaczącym przekształceniom z powodu działalności człowieka. Z kolei sztuczne części wód to zbiorniki lub cieki, które zostały stworzone przez człowieka od podstaw.

Zgodnie z wymaganiami Ramowej Dyrektywy Wodnej, do 2015 roku wody powierzchniowe: naturalne, silnie zmienione, jak i sztuczne, powinny osiągnąć określone cele środowiskowe. Te cele obejmują uzyskanie dobrego stanu chemicznego oraz dobrego lub, w przypadku wód zmienionych i sztucznych, dobrego potencjału ekologicznego. W przypadku naturalnych wód powierzchniowych ocenia się ich stan ekologiczny, natomiast dla wód sztucznych i zmienionych analizowany jest ich potencjał ekologiczny.

W Polsce, podczas pierwszego etapu opracowywania planów zarządzania wodami, cele środowiskowe oparto na wartościach granicznych dla określonych wskaźników biologicznych, fizykochemicznych oraz hydromorfologicznych, które określają stan ekologiczny wód. Dla oceny stanu chemicznego brano pod uwagę wskaźniki związane z obecnością substancji szkodliwych dla środowiska wodnego, co miało zapewnić osiągnięcie co najmniej dobrego stanu dla wód naturalnych lub dobrego potencjału ekologicznego dla wód zmienionych i sztucznych.

Ostateczna ocena stanu wód obejmuje dwa główne aspekty: stan ekologiczny, który uwzględnia elementy biologiczne wspierane wskaźnikami fizykochemicznymi i hydromorfologicznymi, oraz stan chemiczny, określany na podstawie poziomów substancji zagrażających środowisku wodnemu, w tym substancji priorytetowych.

Gmina Cewice leży w całości na obszarze dorzecza Wisły w regionie wodnym Dolnej Wisły, dla którego obowiązuje Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, przyjęty rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. (Dz.U. 2023 poz. 300). Gmina jest położona w obrębie 9 JCWP, dla których lokalizacje przedstawiono na mapie 4, a charakterystykę przedstawiono w tabeli 5.

Mapa 4. Obszar gminy Cewice na tle JCWP

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 5. Charakterystyka JCWP w obrębie gminy Cewice

Kod	Nazwa	Monitorowana	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan ogólny	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
JCWP RW - jednolita część wód powierzchniowych rzecznych						
RW20000947419	Łupawa z dopływem z Mydlity do Bukowiny	Tak	Zły	Poniżej dobrego	Zły stan wód	Zagrożona
RW20001147429	Bukowina od jez. Kamienickiego do ujścia	Tak	Umiarkowany	Poniżej dobrego	Zły stan wód	Zagrożona
RW20001047649	Pogorzelica	Tak	Umiarkowany	Brak danych	Zły stan wód	Zagrożona
RW20001147639	Łeba od Dębnicy do Pogorzelicy	Tak	Umiarkowany	Poniżej dobrego	Zły stan wód	Zagrożona
RW20001747425499	Struga Potęgowska	Tak	Umiarkowany	Poniżej dobrego	Zły stan wód	Zagrożona
RW20001047634	Sitnica	Tak	Nie można dokonać oceny	Brak danych	Brak danych	Zagrożona

Kod	Nazwa	Monitorowana	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan ogólny	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
			stanu/potencjału (brak badań biologicznych w JCWP)			
RW20001047629	Okalica	Tak	Dobry	Poniżej dobrego	Zły stan wód	Zagrożona
RW200010476189	Węgorza	Tak	Nie można dokonać oceny stanu/potencjału (brak badań biologicznych w JCWP)	Brak danych	Brak danych	Niezagrożona
JCWP LW - jednolita część wód powierzchniowych jeziornych						
LW21016	Kamienickie	Tak	Zły	Poniżej dobrego	Zły stan wód	Zagrożona

Źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

Dla każdego JCWP określono presje determinujące stan wód oraz cel środowiskowy, opisane poniżej:

1. RW20000947419

a. Presje:

- [1] Główne źródło presji troficznych: nie dotyczy,
- [2] Główne źródło presji zasalających: nie dotyczy,
- [3] Główne źródło presji z grupy syntetycznych i niesyntetycznych substancji zanieczyszczających: nie dotyczy,
- [4] Główne źródło presji hydromorfologicznych: budowle piętrzące - rzeki główne,
- [5] Główne źródło presji chemicznych: rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone - rolnictwo, leśnictwo; nieznanne (substancje zakazane).

b. Cel środowiskowy:

- [1] Stan/potencjał ekologiczny: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Łupawa w obrębie JCWP (dla troci wędrowniej),
- [2] Stan chemiczny: dobry stan chemiczny.

2. RW20001147429

a. Presje:

- [1] Główne źródło presji troficznych: źródła bytowe i komunalne (rozproszone),
- [2] Główne źródło presji zasalających: nie dotyczy,
- [3] Główne źródło presji z grupy syntetycznych i niesyntetycznych substancji zanieczyszczających: nie dotyczy,
- [4] Główne źródło presji hydromorfologicznych: budowle piętrzące - rzeki główne,
- [5] Główne źródło presji chemicznych: rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; nieznane (substancje zakazane).

b. Cel środowiskowy:

- [1] Stan/potencjał ekologiczny: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Bukowina od ujścia do ujścia Smolnickiego Rowu (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Bukowina od ujścia do ujścia Smolnickiego Rowu (dla troci wędrownej),
- [2] Stan chemiczny: dobry stan chemiczny

3. RW20001047649

a. Presje:

- [1] Główne źródło presji troficznych: źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe),
- [2] Główne źródło presji zasalających: nie dotyczy,
- [3] Główne źródło presji z grupy syntetycznych i niesyntetycznych substancji zanieczyszczających: nie dotyczy,
- [4] Główne źródło presji hydromorfologicznych: prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle piętrzące - rzeki główne,
- [5] Główne źródło presji chemicznych: nie dotyczy.

b. Cel środowiskowy:

- [1] Stan/potencjał ekologiczny: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Pogorzelica od ujścia do ujścia Unieszynki (dla łososia); zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Pogorzelica od ujścia do ujścia Unieszynki (dla troci wędrownej),
- [2] Stan chemiczny: dobry stan chemiczny.

4. RW20001147639

a. Presje:

- [1] Główne źródło presji troficznych: nie dotyczy,
- [2] Główne źródło presji zasalających: nie dotyczy,
- [3] Główne źródło presji z grupy syntetycznych i niesyntetycznych substancji zanieczyszczających: nie dotyczy,
- [4] Główne źródło presji hydromorfologicznych: budowie piętrzące - rzeki główne,
- [5] Główne źródło presji chemicznych: rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone - rolnictwo, leśnictwo; nieznanne (substancje zakazane).

b. Cel środowiskowy:

- [1] Stan/potencjał ekologiczny: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Łeba od ujścia Pogorzeliicy do ujścia Węgorzy (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Łeba w obrębie JCWP (dla troci wędrowniej).
- [2] Stan chemiczny: stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

5. RW20001747425499

a. Presje:

- [1] Główne źródło presji troficznych: nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła bytowe i komunalne (rozproszone),
- [2] Główne źródło presji zasalających: nie dotyczy,
- [3] Główne źródło presji z grupy syntetycznych i niesyntetycznych substancji zanieczyszczających: nie dotyczy,
- [4] Główne źródło presji hydromorfologicznych: prostowanie koryta - rzeki główne,
- [5] Główne źródło presji chemicznych: rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone - rolnictwo, leśnictwo; nieznanne (substancje zakazane).

b. Cel środowiskowy:

- [1] Stan/potencjał ekologiczny: dobry stan ekologiczny,
- [2] Stan chemiczny: stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [związki tributylocyny(w), ołów(w),kadm(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

6. RW20001047634

a. Presje:

- [1] Główne źródło presji troficznych: nawożenie i depozycja oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe),
- [2] Główne źródło presji zasalających: nie dotyczy,
- [3] Główne źródło presji z grupy syntetycznych i niesyntetycznych substancji zanieczyszczających: nie dotyczy,
- [4] Główne źródło presji hydromorfologicznych: prostowanie koryta - rzeki główne, budowle piętrzące - rzeki główne,
- [5] Główne źródło presji chemicznych: nie dotyczy.

b. Cel środowiskowy:

- [1] Stan/potencjał ekologiczny: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D,
- [2] Stan chemiczny: dobry stan chemiczny.

7. RW20001047629

a. Presje:

- [1] Główne źródło presji troficznych: nie dotyczy,
- [2] Główne źródło presji zasalających: nie dotyczy,
- [3] Główne źródło presji z grupy syntetycznych i niesyntetycznych substancji zanieczyszczających: nie dotyczy,
- [4] Główne źródło presji hydromorfologicznych: nie dotyczy,
- [5] Główne źródło presji chemicznych: rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; rozproszone - rolnictwo, leśnictwo; nieznane (substancje zakazane).

b. Cel środowiskowy:

- [1] Stan/potencjał ekologiczny: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Okalica od ujścia do ujścia Sopotu (dla łososia); zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Okalica w obrębie JCWP (dla troci wędrowniej),
- [2] Stan chemiczny: stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

8. RW200010476189

a. Presje:

- [1] Główne źródło presji troficznych: nie dotyczy,
- [2] Główne źródło presji zasalających: nie dotyczy,
- [3] Główne źródło presji z grupy syntetycznych i niesyntetycznych substancji zanieczyszczających: nie dotyczy,
- [4] Główne źródło presji hydromorfologicznych: prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle piętrzące - rzeki główne,
- [5] Główne źródło presji chemicznych: nie dotyczy,

b. Cel środowiskowy:

- [1] Stan/potencjał ekologiczny: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D,
- [2] Stan chemiczny: dobry stan chemiczny.

9. LW21016

a. Presje:

- [1] Główne źródło presji troficznych: rolnictwo i depozycja,
- [2] Główne źródło presji zasalających: nie dotyczy,
- [3] Główne źródło presji z grupy syntetycznych i niesyntetycznych substancji zanieczyszczających: nie dotyczy,
- [4] Główne źródło presji hydromorfologicznych: nie dotyczy,
- [5] Główne źródło presji chemicznych: rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski.

b. Cel środowiskowy:

- [1] Stan/potencjał ekologiczny: dobry stan ekologiczny,
- [2] Stan chemiczny: dobry stan chemiczny.

Źródłami zanieczyszczeń wód są m.in. ścieki przemysłowe i komunalne, nawozy sztuczne wykorzystywane w rolnictwie, nielegalne składowiska odpadów i przypadkowe awarie na drogach, w których dochodzi do wycieku substancji szkodliwych i niebezpiecznych.

Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Gdańsku w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w latach 2021-2023 badał jednolitą część wód powierzchniowych (jcwp) Bukowina od wypływu z jez. Kamienickiego do ujścia, której punkt pomiarowo-kontrolny Bukowina-Oskowo umiejscowiony jest na terenie gminy Cewice. Ostatnia najnowsza ocena stanu jcwp Bukowina od wypływu z jez. Kamienickiego do ujścia za lata 2016-2021 (zgodnie z zasadą dziedziczenia najnowsze wyniki zostały uzupełnione o wyniki z lat poprzednich) wykazała:

- 3 klasę elementów biologicznych,
- >2 klasę elementów fizykochemicznych (grupa 3.1-3.5),

- 2 klasę elementów fizykochemicznych - specyficznych zanieczyszczeń syntetycznych i niesyntetycznych,
- umiarkowany potencjał ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego,
- zły stan wód.

W 2022 r. jedynym wskaźnikiem badanym na jcwpc Bukowina od wypływu z jez. Kamienickiego do ujścia był heptachlor. Klasyfikacja wskaźników za rok 2023 wykazała przekroczenia dla ichtiofauny (klasa 4) oraz BZT5 (klasa >2).

8.5. Wody podziemne

Ramowa Dyrektywa Wodna (Dz.U.UE.L.00.327.1) wskazuje, że wody podziemne wszystkie wody znajdujące się pod powierzchnią ziemi w strefie saturacji oraz w bezpośredniej styczności z gruntem lub podglebiem. Gmina Cewice zlokalizowana jest na obszarze 1 JCWPd nr GW200011. Powierzchnia zlewni wynosi 3926,77 km². Zlewnia jest monitorowana. Stan ogólny JCWPd określa się jako dobry.

Źródła presji determinującej stan wód w obrębie JCWPd:

- Presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem.

Dla JCWPd ustala się następujący cel środowiskowy:

- Stan chemiczny: dobry stan chemiczny,
- Stan ilościowy: dobry stan ilościowy.

Nieosiągnięcie celów środowiskowych jest niezagrożone.

Jednolite części wód podziemnych (JCWPd) na obszarze Polski zostały wyznaczone z uwzględnieniem rodzaju i rozprzestrzenienia poziomów wodonośnych, ich powiązań z ekosystemami lądowymi oraz wodami powierzchniowymi. Przy ich wyznaczaniu brano również pod uwagę możliwość eksploatacji wód oraz wpływ działalności człowieka na chemiczne i dynamiczne właściwości wód podziemnych, w tym charakter i obszar tych przekształceń.

Aktualne przepisy dotyczące kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych oraz jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi są określone w następujących rozporządzeniach:

- Kryteria i sposób oceny stanu wód podziemnych:

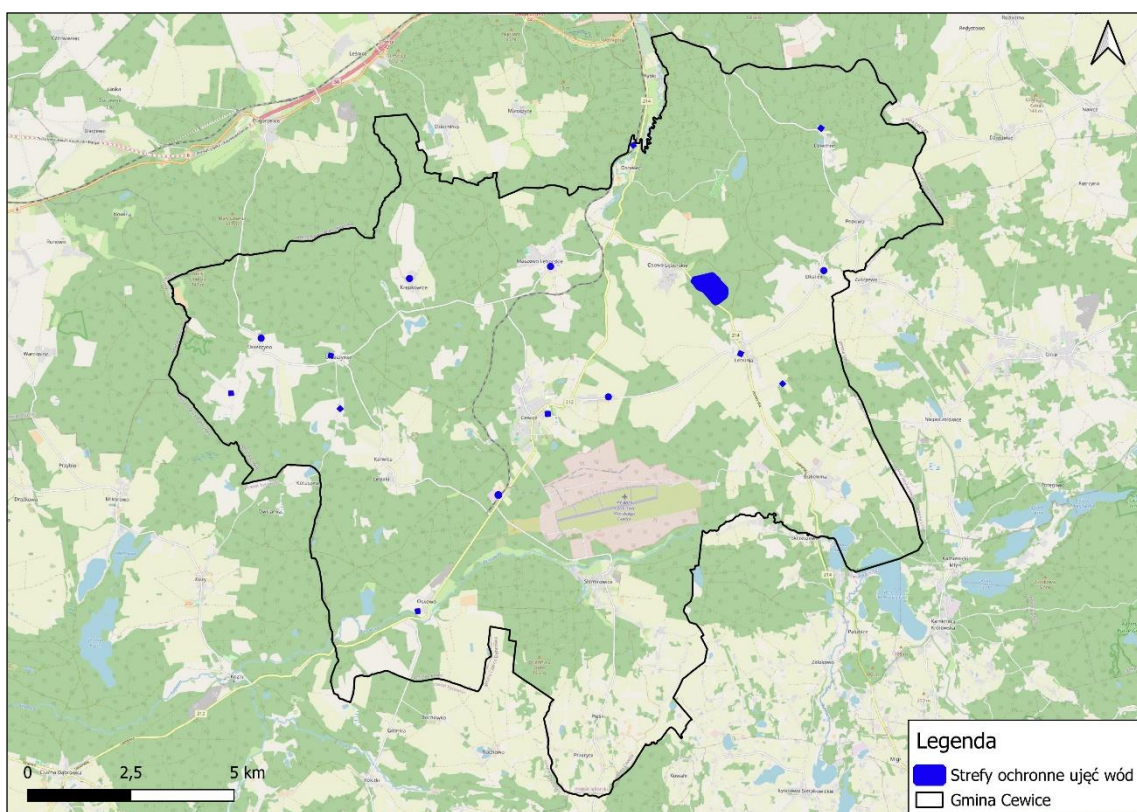
Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz.U. 2019, poz. 2148).

- Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi:

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. 2017, poz. 2294).

W latach 2021-2023 nie prowadzono badań wód podziemnych na terenie gminy Cewice.

Zgodnie z informacjami udostępnionymi przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku, na terenie gminy Cewice znajdują się strefy ochronne ujęć wód podziemnych, których lokalizacja została przedstawiona na poniższej mapie.

Mapa 5. Strefy ochronne ujęć wód podziemnych na terenie gminy

Źródło: Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku

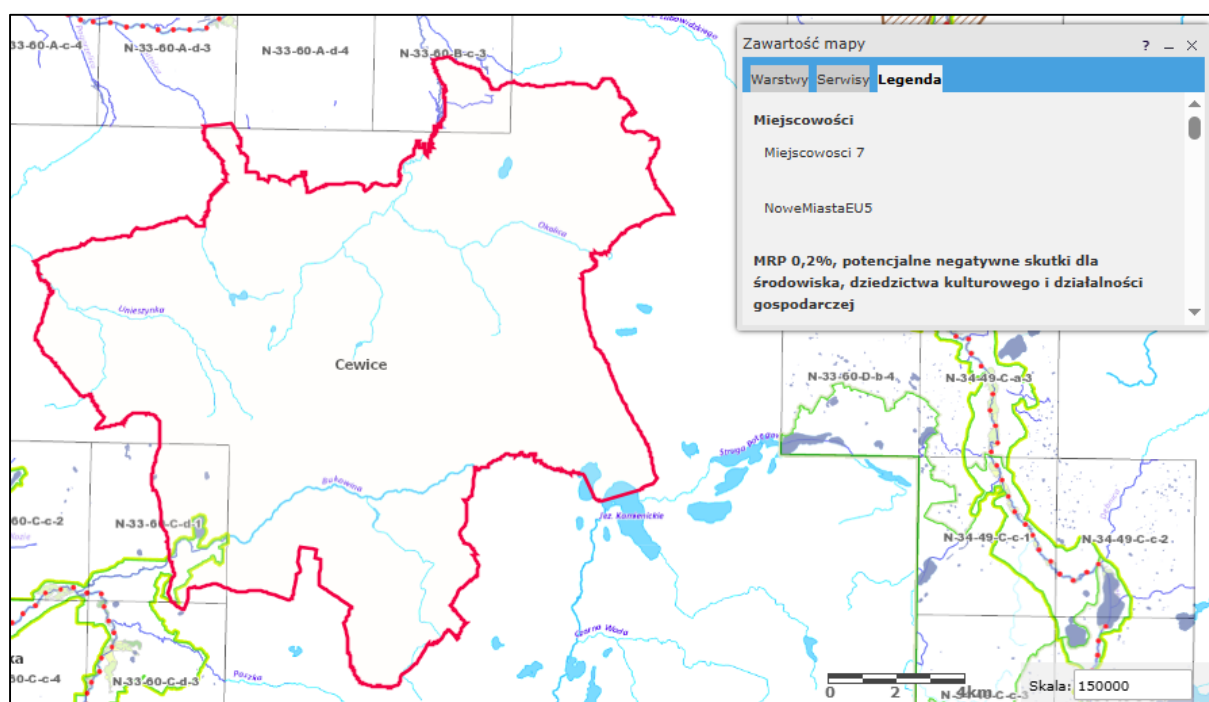
8.6. Zagrożenie powodzią oraz suszą

Zjawiska powodzi oraz suszy stanowią istotne czynniki ryzyka środowiskowego, które należy uwzględnić w procesie planowania i zagospodarowania przestrzennego gminy. Oba zjawiska mają charakter naturalny, jednak ich częstotliwość i intensywność są obecnie potęgowane przez zmiany klimatyczne, działalność człowieka oraz sposób użytkowania terenu.

Zagrożenie powodziowe może wynikać z występowania intensywnych opadów atmosferycznych, gwałtownego topnienia pokrywy śnieżnej, zatorów lodowych, a także ograniczonej przepustowości cieków i systemów odwadniających. Skutkiem tych zjawisk mogą być okresowe podtopienia terenów nisko położonych, dolin rzecznych oraz obszarów o utrudnionym odpływie wód opadowych.

Ochrona przed powodzią stanowi jeden z kluczowych elementów polityki przestrzennej gminy. Wymaga ona zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi, utrzymania i konserwacji urządzeń melioracyjnych, a także właściwego kształtowania zabudowy na terenach potencjalnie zagrożonych zalewaniem. W procesie planowania przestrzennego szczególną uwagę należy zwracać na ograniczanie lokalizacji nowej zabudowy w zasięgu stref ryzyka powodziowego oraz zapewnienie odpowiednich warunków retencji wód.

Zgodnie z Informatycznym System Osłony Kraju (Hydroportal), prowadzonym przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, gmina Cewice jest narażona na wystąpienie powodzi rzecznej przy południowo-zachodniej granicy – ze strony rzeki Bukowina (mapa 6).

Mapa 6. Zagrożenie powodzią

Źródło: Hydroportal

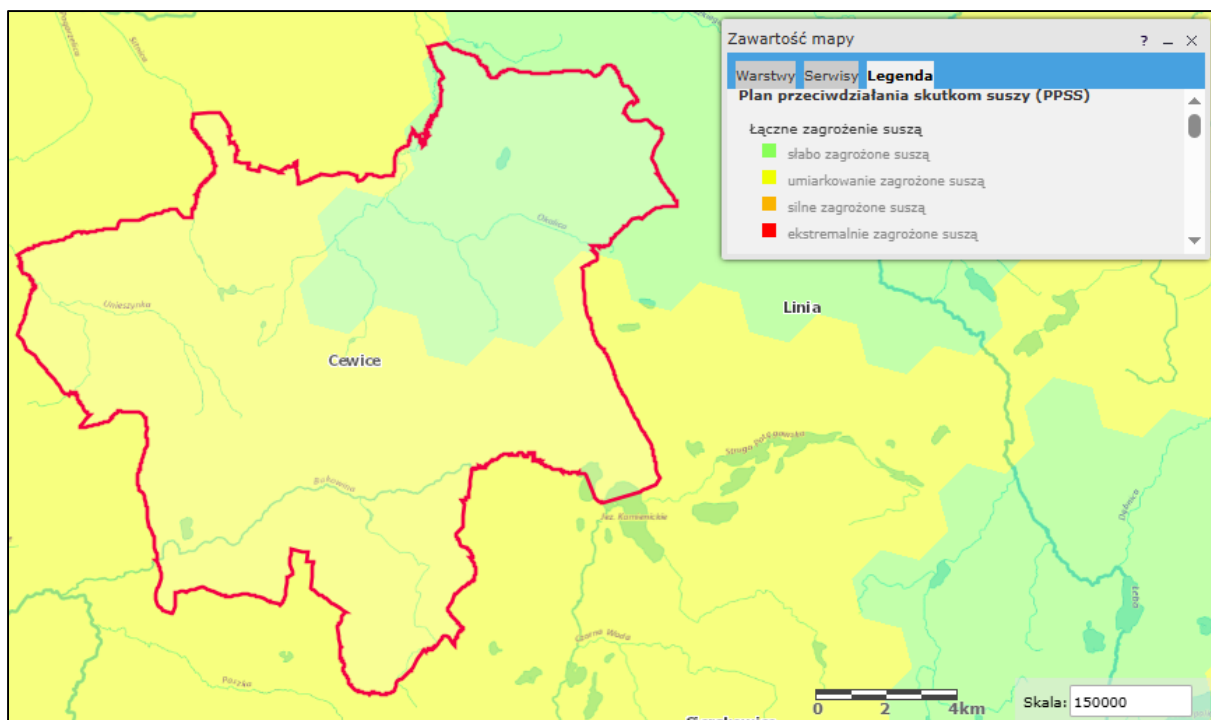
Drugim istotnym problemem środowiskowym jest wzrost częstotliwości i intensywności zjawisk suszowych, obserwowany w ostatnich latach na obszarze całego kraju. Susze mogą prowadzić do obniżenia poziomu wód gruntowych, degradacji gleb, ograniczenia produkcji rolnej oraz pogorszenia kondycji ekosystemów.

Ograniczanie skutków suszy wymaga racjonalnej gospodarki wodnej, wspierania działań zwiększających retencję krajobrazową oraz promowania rozwiązań sprzyjających zatrzymywaniu wody w środowisku, takich jak zadrzewienia śródpolne, tereny zieleni, zbiorniki małej retencji czy systemy infiltracyjne.

Zgodnie z Informatycznym System Osłony Kraju (Hydroportal), prowadzonym przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, gmina Cewice jest narażona na wystąpienie następujących rodzajów suszy:

- Atmosferyczna – ekstremalne zagrożenie w części północnej i silne zagrożenie w pozostałym obszarze,
- Rolnicza – słabe zagrożenie
- Hydrologiczna – umiarkowane zagrożenie w części północno-wschodniej oraz silne zagrożenie w pozostałym obszarze
- Hydrogeologiczna – słabe zagrożenie.

Łączne zagrożenie suszą szacuje się na słabe w części północno-wschodniej oraz umiarkowane zagrożenie w pozostałej części gminy (mapa 7).

Mapa 7. Zagrożenie suszą

Źródło: Hydroportal

Zarówno zagrożenie powodziowe, jak i suszowe, powinno być traktowane jako istotny element polityki przestrzennej gminy. Odpowiednie uwzględnienie tych czynników w dokumentach planistycznych i decyzjach administracyjnych pozwoli na ograniczenie ryzyka strat materialnych i środowiskowych oraz zapewni zrównoważony, bezpieczny i odporny na zmiany klimatu rozwój przestrzenny gminy.

8.7. Zasoby geologiczne i podłoże glebowe

Gmina Cewice leży na terenie jednego regionu fizycznogeograficznego: Pojezierze Kaszubskie (Solon, 2018). Położenie na tle mezoregionów przedstawia mapa 8.

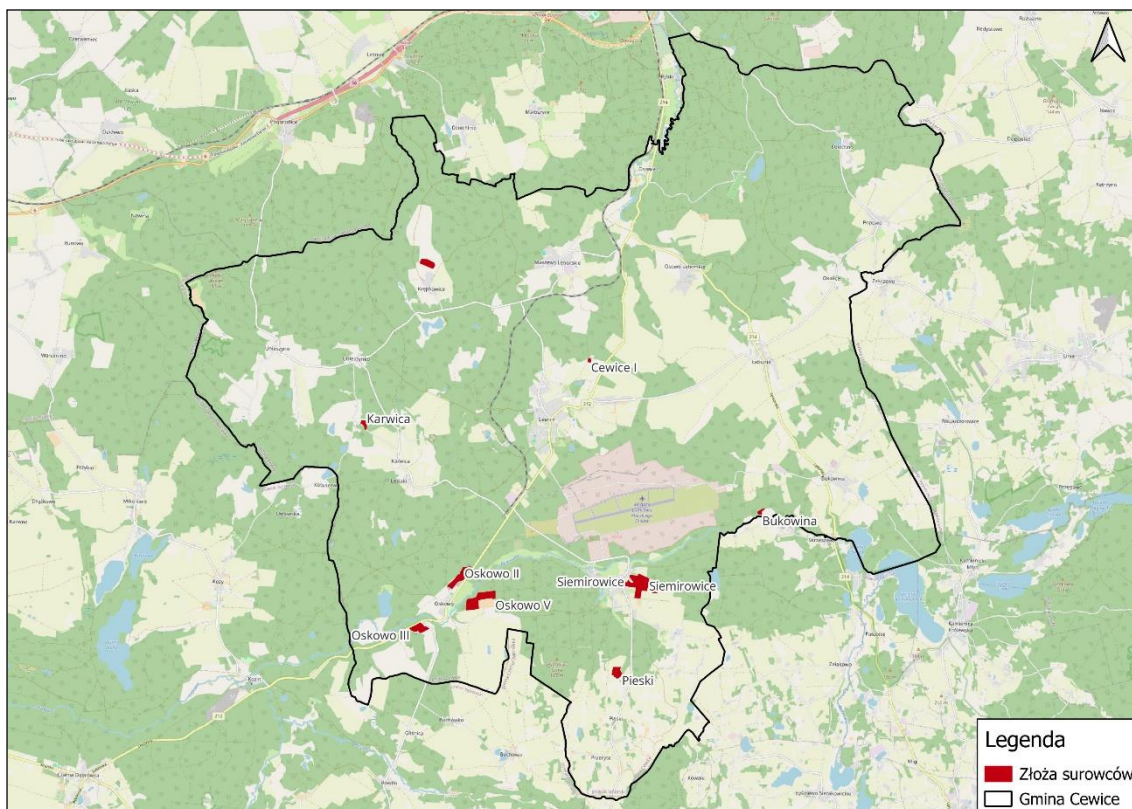
Na terenie Gminy Cewice zlokalizowane są złoża piasków i żwirów. Złoża na terenie gminy przedstawia mapa 8, a szczegółowe informacje dotyczące tych złóż – tabela 6.

Tabela 6. Złoża surowców na terenie gminy

Nazwa złoża	Stan zagrożenia złoża	Zasoby		Wydobycie
		geologiczne bilansowe	przemysłowe	
Bukowina	R	267	-	-
Cewice I	Z	80	-	-
Karwica	R	188	-	-
Krępkowice	Z	624	-	-
Oskowo	R	360	-	-

Nazwa złoża	Stan zagrożenia złoża	Zasoby		Wydobycie
		geologiczne bilansowe	przemysłowe	
Oskowo II	Z	251	-	-
Oskowo III	R	919	-	-
Oskowo V	R	1 940	1 940	-
Pieski	E	477	-	20
Pieski I	R	669	-	-
Siemirowice	T	1 831	209	-
Siemirowice I	E	488	-	2
Siemirowice II	E	274	-	16

Źródło: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2024 r.

Mapa 8. Złóża surowców na terenie gminy Cewice

Źródło: Opracowanie własne

Gmina Cewice należy do regionu glebowego Miasteczko-Cewickiego, w którym dominują gleby kompleksów 5 (żytni dobry) i 6 (żytni słaby). Są to głównie piaski gliniaste lekkie na glinie oraz piaski słabo gliniaste na glinie. Występują tu przede wszystkim gleby brunatno-wyługowane, brunatno-kwaśne oraz różne odmiany gleb piaszkowych, w tym biellicowych.

Na zachód, północny zachód i północny wschód od Cewic pojawia się kompleks glebowy 4 (żytni bardzo dobry), reprezentowany przez piaski gliniaste mocne na glinie. Dominują tu gleby brunatno-wyługowane

i brunatno-kwaśne. Kompleks ten występuje także fragmentarycznie w rejonie Bukowiny, Popowa i Unieszyna. Niewielki obszar gleb kompleksu 2 (pszennego dobrego) znajduje się na zachód od Cewic.

Udział gruntów wyższych klas bonitacyjnych przedstawia się następująco:

- klasa III – 1,48%,
- klasa IIIa – 0,14%,
- klasa IIIb – 3,04%.

Użytki zielone, najczęściej zaliczane do kompleksu 2z (użytki zielone średnie), koncentrują się w zagłębieniach terenu. Pod lasami przeważają gleby bielicowe, wytworzone z piasków. Ze względu na urozmaiconą rzeźbę terenu, procesy erozyjne oraz miejscową kamienistość, poziom próchniczny większości gleb osiąga średnio jedynie około 20 cm miąższości. Z tego względu gleby te charakteryzują się niskim stopniem kultury rolnej.

Uwodnienie gleb jest słabo zróżnicowane i zależy zarówno od budowy profilu glebowego, jak i położenia w terenie. Pomimo wysokich opadów atmosferycznych, w okresie wegetacyjnym mogą występować niedobory wody. Wynika to z dużych spływów powierzchniowych oraz niskiej retencyjności gleb, spowodowanej płytką uprawą i słabą strukturą.

Użytki rolne na terenie gminy Cewice zajmują około 30,4% powierzchni ogólnej.

Program Monitoringu chemizmu gleb ornych Polski stanowi element Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie jakości gleby i ziemi. Celem programu jest ocena stanu zanieczyszczenia i zmian właściwości gleb w wymiarze czasowym i przestrzennym.

Zgodnie z Państwowym Monitorowaniem Środowiska na terenie gminy Cewice nie ma zlokalizowanych punktów pomiarowych i nie prowadzono badań monitoringu chemizmu gleb ornych realizowanego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

8.8. Obszary chronione

Gmina Cewice i jej okolice należą do regionów wyjątkowo bogatych pod względem przyrodniczym. Tutejsze lasy, doliny rzeczne, obszary źródliskowe oraz torfowiska tworzą mozaikę siedlisk o wysokiej wartości ekologicznej. W celu ich zachowania wprowadzono liczne formy ochrony przyrody – od obszarów chronionego krajobrazu, przez obszary Natura 2000, aż po rezerваты przyrody, użytki ekologiczne i pomniki przyrody. Każda z tych form pełni inną funkcję i ma odmienne znaczenie, jednak wspólnym celem jest zachowanie naturalnych procesów, gatunków oraz krajobrazu dla przyszłych pokoleń.

Kaszubski Park Krajobrazowy

Kaszubski Park Krajobrazowy wraz ze swoją otuliną jedynie styka się z granicami gminy, nie wchodząc na jej teren. Park został powołany uchwałą nr XIX/82/83 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Gdańsku z 15 czerwca 1983 r. (Dz.Urz. WRN w Gdańsku z 1983 r. Nr 13, poz. 62). Otulina obejmuje 32 494 ha i okala prawie cały obszar Parku, z wyjątkiem dwóch miejsc: odcinka, gdzie granica Parku przebiega równolegle do granicy miasta Kartuzy, oraz fragmentu położonego na północny zachód, w gminie Cewice.

W uchwale nr 147/VII/11 Sejmiku Województwa Pomorskiego z 27 kwietnia 2011 r. określono główne kierunki ochrony przyrody i krajobrazu w Kaszubskim Parku Krajobrazowym. Wśród nich wymienia się dążenie do zachowania charakterystycznych form ukształtowania terenu, takich jak morenowe wzgórza, rynny jeziorne, doliny rzeczne oraz wytopiskowe zagłębienia. Ważnym zadaniem jest również poprawa jakości wód powierzchniowych oraz troska o różnorodność roślinną, obejmującą zbiorowiska typowe dla poszczególnych środowisk Parku. Szczególną uwagę poświęca się źródłiskom, torfowiskom oraz roślinności z udziałem gatunków borealnych i podgórsko-górskich.

Uchwała podkreśla również potrzebę utrzymania ciągłości przestrzennej ekosystemów leśnych i ich sukcesywnego przywracania do bardziej naturalnego stanu. Zwraca uwagę na ochronę roślinności rozwijającej się wzdłuż cieków wodnych i brzegów jezior, co sprzyja naturalnemu umacnianiu ich stref brzegowych. Kolejnym celem jest zachowanie bogactwa fauny oraz stworzenie warunków sprzyjających powrotowi gatunków, które na tym obszarze wyginęły, zwłaszcza głuszca i raka szlachetnego.

Istotnym aspektem ochrony jest także dbałość o dziedzictwo kulturowe – w tym układy przestrzenne osad, tradycyjne formy zabudowy oraz elementy materialnej i niematerialnej kultury regionu. Dokument wskazuje również na konieczność zachowania wyjątkowych walorów krajobrazowych, szczególnie rynien jeziornych, dolin rzecznych oraz stromych, eksponowanych zboczy. Całość uzupełnia zasada oszczędnego gospodarowania przestrzenią i świadomego jej kształtowania, z uwzględnieniem ochrony najcenniejszych wartości przyrodniczych i krajobrazowych.

Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórz Lęborskich

Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórz Lęborskich obejmuje rozległe tereny wyróżniające się bogactwem krajobrazowym – od falistych wzgórz po głęboko wcięte doliny rzeczne oraz duże powierzchnie lasów bukowych i mieszanych. Ochrona krajobrazowa nie ogranicza całkowicie działalności człowieka, ale nakłada określone zasady, które mają zapewnić równowagę między gospodarką a przyrodą.

Podstawy prawne, takie jak uchwała Wojewódzkiej Rady Narodowej z 1981 r. oraz uchwała Sejmiku Województwa Pomorskiego z 2022 r., definiują zasady użytkowania tego obszaru, w tym ograniczenia dotyczące zabudowy, wycinki drzew, stosowania środków chemicznych czy prowadzenia inwestycji mogących przekształcić krajobraz. Obszar ten chroni przede wszystkim unikatową rzeźbę terenu, lasy o naturalnym charakterze oraz liczne gatunki roślin i zwierząt związanych z siedliskami leśnymi i ekotonowymi.

Obszar Natura 2000 Białe Błoto PLH220002

Obszar Natura 2000 Białe Błoto to teren o wyjątkowej wartości siedliskowej. Dominuje tu mozaika torfowisk, lasów bagiennych, łąk oraz obszarów źródłiskowych. To miejsce bytowania wielu rzadkich gatunków, w tym roślin torfowiskowych, płazów oraz owadów związanych z mokradłami. Obszary te pełnią także kluczową funkcję retencyjną – magazynują wodę i stabilizują lokalny mikroklimat.

Decyzja Komisji Europejskiej z 2007 r. oraz Rozporządzenie Ministra Środowiska z 2018 r. oficjalnie ustanawiają ten teren jako specjalny obszar ochrony siedlisk. Zgodnie z prawem unijnym i krajowym nadrzędnym celem jest tu ochrona siedlisk przyrodniczych wymienionych w dyrektywie siedliskowej – m.in. torfowisk przejściowych, źródlisk wapiennych i lasów bagiennych.

Realizację tych celów reguluje plan zadań ochronnych, wprowadzony w 2013 r. i aktualizowany w 2018 r. Dokument wyznacza konkretne działania, takie jak: kontrola poziomu wód gruntowych, eliminacja gatunków inwazyjnych, regulacja ruchu turystycznego czy utrzymanie ekstensywnego użytkowania łąk. Ma to zapewnić długotrwałe zachowanie walorów przyrodniczych tego obszaru.

Obszar Natura 2000 Dolina Łupawy PLH220036

Dolina Łupawy jest jednym z najbardziej malowniczych i jednocześnie naturalnych krajobrazów Pomorza. Rzeka Łupawa, znana z czystości swoich wód i dużej dynamiki przepływu, tworzy tu liczne zakola, przełomy, bystrza i głęboko wcięte rynny. Tereny okalające dolinę porośnięte są lasami o charakterze naturalnym – w tym buczynami pomorskimi oraz grądami.

Obszar został objęty ochroną Natura 2000 na podstawie decyzji Komisji z 2008 r. oraz rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z 2023 r. Celem jest zachowanie siedlisk związanych z dynamicznymi rzekami, łągów, torfowisk oraz populacji gatunków takich jak wydra, zimorodek czy minóg strumieniowy.

Plany zadań ochronnych wprowadzone w latach 2019 i 2023 wskazują konieczność minimalizowania ingerencji w naturalne procesy rzeki, ochrony starorzeczy oraz kontroli zanieczyszczeń. Ochrona ta jest szczególnie istotna w obliczu zmian klimatycznych – naturalne doliny rzeczne stanowią istotne korytarze ekologiczne i obszary retencyjne.

Obszar Natura 2000 Karwickie Źródłiska PLH220071

Karwickie Źródłiska to jeden z najbardziej unikatowych obszarów źródłiskowych regionu. Powstające tu liczne wypływy wód podziemnych tworzą warunki sprzyjające istnieniu rzadkich siedlisk związanych z wodami oligotroficznymi i mezotroficznymi. Występują tu m.in. torfowiska źródłiskowe, bogate w gatunki roślin chronionych, takie jak mchy źródłiskowe czy rzadkie gatunki storczyków.

Na podstawie decyzji Komisji z 2011 r. oraz rozporządzenia z 2022 r. obszar ten został uznany za specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000. Jego znaczenie wynika z wrażliwości systemu źródłiskowego na wszelkie zmiany hydrologiczne – nawet niewielkie zaburzenia w przepływie wód mogą prowadzić do zanikania tych siedlisk.

Plan ochrony z 2020 r. określa działania konieczne do zachowania stabilności hydrologicznej, takie jak: monitoring wypływów wód, ograniczenie prac melioracyjnych, regulacja ruchu pieszych oraz zapobieganie eutrofizacji.

Rezerwat przyrody „Karwickie Źródłiska”

Rezerwat „Karwickie Źródłiska” obejmuje kluczową część obszaru źródłiskowego, chroniąc go w sposób najbardziej restrykcyjny spośród wszystkich form ochrony występujących w gminie. Celem jego utworzenia – potwierdzonym rozporządzeniem Wojewody Pomorskiego w 2007 r. oraz późniejszym zarządzeniem RDOŚ z 2019 r. – jest ochrona naturalnych systemów źródłiskowych oraz towarzyszących im torfowisk i lasów bagiennych.

W rezerwacie priorytetem jest zachowanie naturalności procesów ekologicznych, dlatego ingerencja człowieka jest tu ograniczona do niezbędnego minimum. Wstęp jest możliwy wyłącznie na zasadach określonych w dokumentach ochronnych, co pozwala chronić wrażliwe siedliska przed degradacją.

Rezerwat przyrody „Olszowe Źródłiska”

Rezerwat „Olszowe Źródlika”, ustanowiony w 2024 r., chroni kolejne cenne źródlika oraz lasy olszowe, stanowiące wyjątkowy przykład naturalnych ekosystemów bagiennych. Lasy olszowe odgrywają ważną rolę retencyjną i są miejscem bytowania wielu gatunków płazów, ptaków oraz bezkręgowców. Chroni się tu także procesy torfotwórcze, które mają znaczenie dla sekwestracji węgla i przeciwdziałania zmianom klimatycznym.

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Rynna Kamienicka”

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Rynna Kamienicka to obszar o powierzchni około 625 ha ustanowiony na podstawie rozporządzenia nr 12/98 Wojewody Gdańskiego z dnia 3 września 1998 r. w sprawie zatwierdzenia "Planu ochrony Kaszubskiego Parku Krajobrazowego" oraz wyznaczenia w nim zespołów przyrodniczo-krajobrazowych. Celem obszaru jest zachowanie ciągłości przestrzennej struktur przyrodniczo-krajobrazowych o szczególnym znaczeniu dla funkcjonowania przyrody Parku, w tym rewaloryzacja i ochrona krajobrazu rynien jeziornych, ochrona łągowisk ptaków wodno-błotnych oraz przywrócenie ładu przestrzennego krajobrazu.

Użytki ekologiczne

Użytki ekologiczne są formą ochrony mającą na celu zachowanie niewielkich, lecz szczególnie cennych fragmentów środowiska – takich jak oczka wodne, torfowiska, mokradła, śródpolne zadrzewienia, murawy czy płyty starodrzewu. Na terenie gminy Cewice ustanowiono je rozporządzeniem nr 78/2006 Wojewody Pomorskiego dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych (Dz. Urz. z 2006 r. Nr 88, poz. 1842). Użytki ekologiczne często pełnią rolę mikrosiedlisk o dużej bioróżnorodności i są ważnymi punktami w sieci korytarzy ekologicznych.

Tabela 7. Użytki ekologiczne na terenie gminy Cewice

Lp.	Nazwa	Data utworzenia	Powierzchnia [ha]	Cel ochrony	Wartość przyrodnicza
1	Wąska Łączka	2006-09-02	0.2000	Zachowanie biocenoz łąkowych	
2	Ciągi Słonek	2006-09-02	1.5600	Zachowanie biocenoz łąkowych i szuwarowych	Łąki i szuwały
3	Trójkątna Łączka	2006-09-02	1.6600	Zachowanie biocenoz łąkowych	
4	Storczykowa Łąka	2006-09-02	4.8100	Zachowanie biocenoz łąkowych i cennych gatunków roślin	
5	Margłowa Łąka	2006-09-02	2.5700	Zachowanie biocenoz łąkowych	
6	Sarnia Łąka	2006-09-02	4.1700	Zachowanie biocenoz łąkowych	
7	Oskowskie Szuwały	2006-09-02	2.4100	Zachowanie biocenoz łąkowych i szuwarowych	Łąka i szuwały
8	Łąka nad Jeziorem Oskowskim	2006-09-02	3.6700	Zachowanie biocenoz łąkowych	
9	Rozlewiska Jeziora Święte	2006-09-02	1.8800	Zachowanie biocenoz łąkowych i szuwarowych	Łąka i szuwały
10	Długa Łączka	2006-09-02	2.3400	Zachowanie biocenoz łąkowych i szuwarowych	Łąka i szuwały

Lp.	Nazwa	Data utworzenia	Powierzchnia [ha]	Cel ochrony	Wartość przyrodnicza
11	Karwicka Łąka	2006-09-02	3.0200	Zachowanie biocenoz łąkowych	
12	Nad Grażelowym Jeziorem	2006-09-02	1.5000	Zachowanie biocenoz łąkowych i oczka śródleśnego	Łąka i oczko śródleśne
13	Nad Rzeką Unieszynką	2006-09-02	0.1800	Zachowanie biocenoz łąkowych	
14	Torfowa Łąka	2006-09-02	0.1800	Zachowanie biocenoz łąkowych	
15	Łąka nad Torowiskiem	2006-09-02	0.2000	Zachowanie biocenoz łąkowych	

Źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody

Pomniki przyrody

Pomniki przyrody obejmują pojedyncze obiekty przyrodnicze, które ze względu na swoje rozmiary, wiek, rzadkość występowania lub walory przedmiotowe podlegają ochronie indywidualnej. Najczęściej są to okazałe drzewa, ale również głazy narzutowe czy formy geologiczne. Pomniki zostały uznane na podstawie orzeczenia nr 230 Prezydium WRN Wydz. RiL w Gdańsku. Pomniki przyrody pełnią istotną rolę edukacyjną, krajobrazową i kulturową, przypominając o historycznym związku człowieka z otaczającą go naturą.

Tabela 8. Pomniki przyrody na terenie gminy Cewice

Lp.	Data utworzenia	Lokalizacja	Typ	Opis
1	1968-01-13	Osowo Lęborskie, park b. PGR	Jednoobiektowy	brak danych
2	1968-01-13	Osowo Lęborskie, park b. PGR, ok. 100 m na pd.-zach. Od dawnego pałacu, przy wyschniętym strumieniu	Jednoobiektowy	brak danych
3	1968-01-13	Oskowo, park b. PGR, ok. 80 m od szosy	Jednoobiektowy	drzewo uschnięte
4	1968-01-13	Oskowo, park b. PGR	Jednoobiektowy	brak danych
5	1968-01-13	Cewice, park przy szkole	Wielooobiektowy - aleja	aleja 31 buków (początkowo 32 buki, 1 zniesiono) - obecnie 29 drzew oraz 2 pnie; 27: ubytek kory na pniu, tylce po złamanych gałęziach; 15,31: pozostał pień
6	1969-12-09	Krępkowice, L. Maszewo, obr. Cewice, o. 3b	Jednoobiektowy	ubytek kory na pniu, tylce po złamanych gałęziach
7	1970-12-30	Okalice, park b. PGR	Wielooobiektowy - grupa drzew	grupa 4 drzew - 3 dęby i 1 wiąz, obecnie w terenie 3 dęby; 1: drzewo rażone piorunem
8	1995-09-19	L. Krępkowice, obręb Cewice, o. 16c	Jednoobiektowy	złamana gałąź
9	1995-09-19	Osowo Lęborskie, park podworski	Jednoobiektowy	brak danych

Lp.	Data utworzenia	Lokalizacja	Typ	Opis
10	1995-09-19	Osowo Łęborskie, park podworski	Jednoobiektowy	brak danych
11	1995-09-19	Osowo Łęborskie, park podworski	Jednoobiektowy	brak danych
12	1995-09-19	Cewice, przy szkole podstawowej	Wielooobiektowy - grupa drzew	grupa 5 lip; 1: ucięty jeden pień z dwóch; 2: dziupla po złamanym jednym z dwóch pni
13	1995-09-19	Cewice, przy szkole podstawowej	Wielooobiektowy - grupa drzew	grupa 5 lip, obecnie 4 lipy, nie odnaleziono kolejnej lipy
14	2009-05-09	Cmentarz poniemiecki, pagórek morenowy, przy drodze powiat. nr 1320G (dz. nr 120)	Jednoobiektowy	Drzewo gatunku dąb szypułkowy (łac. Quercus rober), o obwodzie pnia 412 cm, wieku około 200 lat.
15	2009-05-09	niedaleko ruin po byłych zabudowaniach	Jednoobiektowy	Drzewo gatunku lipa drobnolistna (łac. Tilia cordata), o obwodzie pnia 320 cm, wieku około 220 lat.
16	2009-05-09	przy drodze prowadzącej do „Karwickich Źródlisk”	Jednoobiektowy	Drzewo gatunku lipa drobnolistna (łac. Tilia cordata), o obwodzie pnia 292 cm, wieku około 200 lat
17	2012-07-13	Znajduje się na działce nr 88 w obrębie ewidencyjnym Maszewo Łęborskie, gmina Cewice, stanowiącej własność Koła Łowieckiego „KORMORAN”.	Jednoobiektowy	Głaz narzutowy o nazwie „Diabelski Kamień”, którego obwód wynosi 1220 cm a wysokość 140 cm.
18	2021-02-24	drzewo rosnące na nieruchomości położonej w miejscowości Pieski o numerze ewidencyjnym 246 z obrębu Pieski	Jednoobiektowy	
19	2021-02-24	drzewo rosnące na nieruchomości położonej w miejscowości Pieski o numerze ewidencyjnym 246 z obrębu Pieski	Jednoobiektowy	

Źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody

8.9. Lasy i zieleń urządzona

Lasy stanowią jeden z najcenniejszych zasobów przyrodniczych gminy, zajmując powierzchnię 11 611 ha, co odpowiada niemal 62% jej całkowitego obszaru. Większością tych terenów zarządza Nadleśnictwo Cewice. Obszar północny gminy wyróżnia się znaczną różnorodnością drzewostanów zarówno pod względem składu gatunkowego, jak i zróżnicowania wiekowego. Występują tam głównie lasy liściaste, powstałe na żyznych siedliskach, w których dominują buk i dąb – gatunki szczególnie cenne z punktu widzenia botaniki i ochrony przyrody. Natomiast w części południowej przeważają drzewostany iglaste, z których najbardziej charakterystyczne

są rozległe bory sosnowe, cenione nie tylko ze względów krajobrazowych, ale również gospodarczych i rekreacyjnych. Szczegółowe dane na temat lasów i gruntów leśnych zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 9. Powierzchnia gruntów leśnych w roku 2024

Grunty leśne	Powierzchnia w 2024 r. [ha]
ogółem	11 649,59
lesistość w %	60,5
grunty leśne publiczne ogółem	11 371,65
grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	11 361,41
grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	11 349,03
grunty leśne prywatne	277,94
grunty związane z gospodarką leśną ogółem	-
grunty związane z gospodarką leśną w zarządzie Lasów Państwowych	-

Źródło: GUS

Nadleśnictwo Cewice położone jest w I Krainie Przyrodniczo-Leśnej, obejmującej mezoregiony Równiny Słupskiej, Wysoczyzny Polanowskiej, Pojezierza Kaszubskiego oraz Pojezierza Drawsko-Bytowskiego. Dzisiejszy kształt terenu został uformowany w czasie ostatniego zlodowacenia bałtyckiego, czego efektem jest silnie zróżnicowana rzeźba terenu, łącząca obszary równinne z wzniesieniami morenowymi i zagłębieniami polodowcowymi. Szczególnie malowniczym i wyróżniającym się elementem krajobrazu są liczne jeziora, charakteryzujące się czystością wód i otoczeniem leśnym. Do najważniejszych należą jeziora: Kamienieckie, Potęgowskie, Kozin i Brody, a także wiele mniejszych, malowniczo położonych wśród kompleksów leśnych, które podnoszą wartość przyrodniczą i krajobrazową tego obszaru.

Zgodnie z informacjami Nadleśnictwa Strzebielino, w północno-wschodniej części gminy znajdują się drzewostany referencyjne, czyli stanowiska chronionych gatunków. Powierzchnie referencyjne są w całości pozostawione bez ingerencji w stanie naturalnym lub maksymalnie zbliżonym do naturalnego z wyjątkiem działań podyktowanych wymogami bezpieczeństwa publicznego (z pozostawieniem drewna na gruncie).

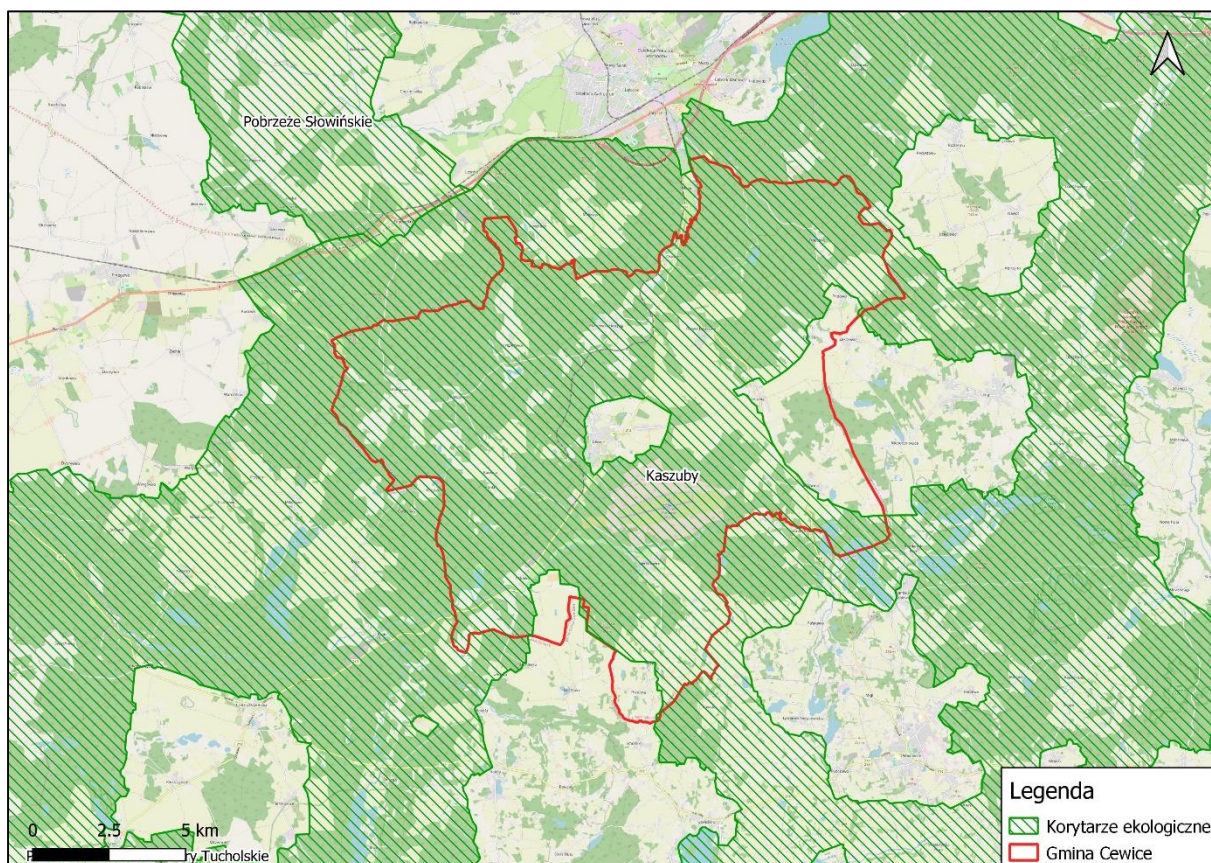
Nadleśnictwo Lębork poinformowało, że w północno-wschodniej części gminy zlokalizowane są stanowiska i siedliska chronionych gatunków flory (roślin) takich jak: widłak jałowcowaty, torfowiec, naporstnica zwyczajny, dąb, chrobotki i bagno zwyczajne.

Dodatkowo przez teren gminy przebiega fragment Krajowego Korytarza Ekologicznego „Kaszuby” o oznaczeniu KPn-20B, stanowiącego element systemu krajowej sieci ekologicznej (mapa 9). Korytarz ten został określony w opracowaniach Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska oraz w „Koncepcji sieci ekologicznej województwa pomorskiego” i zaliczany jest do kluczowych struktur przyrodniczych zapewniających zachowanie ciągłości ekologicznej na obszarze północnej Polski.

Korytarz ekologiczny Kaszuby KPn-20B łączy rozległe kompleksy leśne, doliny rzeczne i obszary o wysokich walorach przyrodniczych Pojezierza Kaszubskiego, tworząc ciągłość przestrzenną pomiędzy cennymi ekosystemami regionu. Pełni on istotną funkcję traktu migracyjnego dla dużych ssaków, ptaków oraz innych

gatunków wymagających przestrzeni ekologicznej, umożliwiając im przemieszczanie się, wymianę genetyczną i zachowanie stabilnych populacji.

Podstawowym celem istnienia korytarza ekologicznego jest zapewnienie spójności struktury przyrodniczej i krajobrazowej poprzez przeciwdziałanie fragmentacji środowiska naturalnego, ograniczanie skutków rozproszonej zabudowy oraz utrzymanie drożności przestrzennej pomiędzy obszarami chronionymi. Korytarz ten obejmuje zróżnicowane formy krajobrazu – od dolin rzecznych, przez kompleksy leśne, po tereny rolnicze o dużym udziale zadrzewień i łąk, stanowiące mozaikę siedlisk przyrodniczych o wysokiej wartości ekologicznej.

9. Potencjalne zmiany środowiska w przypadku braku realizacji planu

Zaniechanie realizacji zapisów planu nie jest przede wszystkim możliwe z prawnego punktu widzenia, w związku z koniecznością wypełnienia wymagań prawnych związanych z nowelizacją ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 2023. Plan ogólny zastępuje dotychczasowe studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Dotychczas obowiązujące studia wygasną z końcem czerwca 2026 roku (pierwotnie miały wygasnąć z końcem 2025, jednak termin ten został przedłużony nowelizacją ustawy w kwietniu 2025 roku).

Gmina zobowiązana jest do opracowania planu ogólnego, ponieważ jego brak uniemożliwi prowadzenie polityki przestrzennej, przyjmowanie nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz wydawanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

W związku z powyższym realizacja planu jest konieczna.

Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji zapisów zawartych w planie to m.in.:

1. Niezrównoważony rozwój przestrzenny - bez planu ogólnego, brak jest spójnej wizji zagospodarowania przestrzennego, co może skutkować chaotycznym i niekontrolowanym rozwojem gminy. W efekcie może dochodzić do nieprzemyślanego zabudowywania terenów cennych przyrodniczo, takich jak obszary chronione, tereny zielone, czy obszary o wysokich walorach ekologicznych. To z kolei może prowadzić do utraty bioróżnorodności oraz degradacji ekosystemów.
2. Degradacja jakości środowiska naturalnego - brak regulacji dotyczących lokalizacji inwestycji może powodować, że nowe obiekty będą budowane w miejscach o szczególnym znaczeniu ekologicznym, takich jak tereny podmokłe, doliny rzeczne, czy siedliska zagrożonych gatunków. Niezgodne z zasadami ochrony środowiska inwestycje mogą prowadzić do zanieczyszczenia gleby, wód i powietrza oraz niszczenia naturalnych siedlisk.
3. Brak harmonii w ochronie zasobów naturalnych - plan ogólny pozwala na uwzględnienie zasobów naturalnych i ich ochrony przy projektowaniu nowych inwestycji. Bez takiego planu, możliwe jest, że tereny wykorzystywane do celów budowlanych mogą nie zostać odpowiednio zabezpieczone, co może prowadzić do nadmiernej eksploatacji zasobów naturalnych, takich jak woda czy gleba, a także do zaburzenia równowagi ekosystemów.
4. Zwiększenie zanieczyszczenia środowiska - brak odpowiedniego planowania przestrzennego może prowadzić do koncentracji przemysłowych obiektów lub działalności uciążliwej w pobliżu obszarów mieszkalnych, co może zwiększyć emisję zanieczyszczeń do powietrza, wód i gleby. To z kolei wpłynie na pogorszenie jakości życia mieszkańców i zdrowia publicznego.

10. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji Programu w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie umowy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody

Niniejszy rozdział przedstawia klasyfikację problemów środowiskowych gminy Cewice, które zostały zidentyfikowane na podstawie szczegółowej analizy stanu środowiska w regionie. W kontekście zmian klimatycznych, zanieczyszczenia, degradacji zasobów naturalnych oraz innych zagrożeń, gmina zмага się z szeregiem wyzwań, które wymagają odpowiednich działań zaradczych i monitorujących.

1. Problemy związane z klimatem i jakością powietrza:

- **Występowanie tradycyjnych, nieekologicznych źródeł ciepła** - emisja spalin z tych urządzeń znacząco pogarsza jakość powietrza, przyczyniając się do wzrostu stężenia pyłów zawieszonych (PM10, PM2,5) oraz innych substancji szkodliwych, co zwiększa ryzyko chorób układu oddechowego wśród mieszkańców.
- **Zanieczyszczenia powietrza transportem kołowym** - zwiększająca się liczba samochodów na drogach gminy prowadzi do wzrostu emisji spalin, które zawierają szkodliwe gazy (w tym tlenki azotu, dwutlenek węgla, cząstki stałe) oraz substancje chemiczne, mające negatywny wpływ na jakość powietrza. Szczególnie w obszarach o dużym natężeniu ruchu, zanieczyszczenie powietrza może przekraczać dopuszczalne normy, co ma poważne konsekwencje zdrowotne dla lokalnej społeczności.

2. Problemy związane z klimatem akustycznym:

- **Zwiększająca się liczba aut na drogach gminy** - wzrost liczby pojazdów na drogach prowadzi do zwiększenia poziomu hałasu, który przekracza dopuszczalne normy w wielu miejscowościach, zwłaszcza w pobliżu głównych arterii komunikacyjnych. Długotrwałe narażenie na hałas może prowadzić do zaburzeń zdrowotnych, takich jak stres, choroby serca czy problemy ze słuchem.
- **Brak monitoringu hałasu** - bez odpowiednich badań nie jest możliwe precyzyjne określenie, które obszary wymagają interwencji, co utrudnia podejmowanie działań mających na celu zmniejszenie poziomu hałasu i poprawę jakości życia mieszkańców.

3. Problemy związane z polem elektromagnetycznym:

- **Większe zapotrzebowanie na media emitujące promieniowanie elektromagnetyczne** - w miarę rozwoju technologii rośnie zapotrzebowanie na urządzenia, które emitują promieniowanie elektromagnetyczne, takie jak telewizory, radia, urządzenia mobilne (smartfony) oraz usługi internetowe. Choć większość z nich spełnia normy bezpieczeństwa, długotrwałe i intensywne narażenie na promieniowanie elektromagnetyczne może budzić wątpliwości dotyczące wpływu na zdrowie mieszkańców.

- **Dynamiczny wzrost liczby abonentów telefonii komórkowej** - wiąże się to z rozbudową infrastruktury sieci komórkowych i zwiększoną liczbą stacji bazowych. To zjawisko prowadzi do zagęszczenia lokalizacji stacji telefonii komórkowej, co w niektórych przypadkach może wiązać się z obawami o zdrowie mieszkańców związane z długotrwałym narażeniem na promieniowanie elektromagnetyczne.

4. Problemy związane z wodami powierzchniowymi i podziemnymi:

- **Zły stan jakości wód powierzchniowych** - wody powierzchniowe są zanieczyszczone na skutek działalności rolniczej, przemysłowej oraz komunalnej. Występowanie w wodach zanieczyszczeń, takich jak azotany, fosforany, pestycydy czy metale ciężkie, negatywnie wpływa na bioróżnorodność ekosystemów wodnych oraz zdrowie ludzi.
- **Wzrost zanieczyszczenia wód przez środki i nawozy rolnicze** - wykorzystywanie dużych ilości nawozów i pestycydów w rolnictwie prowadzi do ich spływu do wód powierzchniowych, powodując ich eutrofizację oraz zanieczyszczenie chemiczne. Zanieczyszczone wody mogą stać się przyczyną chorób układu pokarmowego i innych problemów zdrowotnych, a także powodować szkody w ekosystemach wodnych.

5. Problemy związane z degradacją gleb i zasobami geologicznymi:

- **Degradacja środowiska związana z wydobyciem surowców mineralnych** - wydobycie surowców mineralnych, w tym piasków i żwirów, prowadzi do zniszczenia terenów naturalnych oraz degradacji gleby. Zmienia to strukturę ekosystemów, prowadzi do zanieczyszczenia wód gruntowych oraz utraty cennych siedlisk przyrodniczych.

6. Problemy związane z zasobami przyrody:

- **Zanieczyszczenia wód i gruntów leśnych** - zanieczyszczenie wód i gruntów leśnych, szczególnie w wyniku nielegalnego składowania odpadów lub nieodpowiedniego zarządzania gospodarką leśną, prowadzi do degradacji środowiska naturalnego. Zanieczyszczenia te mogą mieć poważne konsekwencje dla zdrowia ekosystemów leśnych i ich bioróżnorodności.

7. Problemy związane z poważnymi awariami:

- **Zagrożenie falami upałów, suszą i pożarami** - zmiany klimatyczne prowadzą do coraz częstszych fal upałów i okresów suszy, co zwiększa ryzyko pożarów w lasach, na terenach rolniczych oraz w pobliżu zabudowy. Pożary mogą zniszczyć znaczne powierzchnie terenów naturalnych i rolniczych oraz prowadzić do pogorszenia jakości powietrza.
- **Możliwość wystąpienia wypadku podczas transportu substancji niebezpiecznych** - wysokie ryzyko wystąpienia wypadków związanych z transportem substancji niebezpiecznych przez tereny gminy stwarza zagrożenie dla środowiska, zdrowia ludzi oraz zwierząt. W przypadku wypadków, substancje chemiczne mogą dostać się do gleby, wód gruntowych oraz powietrza, powodując poważne zanieczyszczenia.

11. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.

Jednym z najważniejszych dokumentów związanych ze zrównoważonym rozwojem jest tzw. „**Agenda 2030**” – **Światowy Program Rozwoju Zrównoważonego**. Dokument ten zwraca szczególną uwagę na konieczność ochrony zasobów naturalnych i racjonalnego gospodarowania nimi w celu zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju.

W zakresie ochrony środowiska naturalnego, główne zasady regulujące tę kwestię zawarte są w **Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej**, w Tytule XX – Środowisko Naturalne. Polityka Unii w tej dziedzinie ma na celu zachowanie, ochronę i poprawę jakości środowiska, ochronę zdrowia ludzkiego, racjonalne i zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych, a także promowanie na forum międzynarodowym działań zmierzających do rozwiązywania problemów środowiskowych o charakterze regionalnym i globalnym, w szczególności w zakresie przeciwdziałania zmianom klimatycznym.

Kolejnym ważnym dokumentem, który określa ramy realizacji polityki wspólnotowej w zakresie ochrony środowiska jest **8. program działań UE w zakresie ochrony środowiska**. Cele priorytetowe Ósmego programu to:

- ograniczenie emisji gazów cieplarnianych,
- adaptacja do zmiany klimatu,
- model regeneracyjnego wzrostu,
- zerowy poziom emisji zanieczyszczeń,
- ochrona i przywrócenie bioróżnorodności,
- ograniczenie głównych skutków środowiskowo-klimatycznych związanych z produkcją i konsumpcją.

Siódmy program działań w zakresie środowiska (7. EAP) zawiera wizję na rok 2050, w którym to roku obywatele mają się cieszyć dobrą jakością życia, z uwzględnieniem ekologicznych ograniczeń planety, w gospodarce nic się nie marnuje, różnorodność biologiczna jest przywracana, a niskoemisyjny wzrost – oddzielony od zużycia zasobów – wyznacza drogę rozwoju globalnego.

Jednym z priorytetowych dokumentów krajowych, przyjętych przez Radę Ministrów uchwałą nr 67 z dnia 16 lipca 2019 r., jest **Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej**. Głównym celem jest *rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców*. Rolą PEP jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia dla mieszkańców. Wzmacnia działania rządu polegające na budowie innowacyjnej gospodarki z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju.

Cele szczegółowe będą realizowane przez kierunki interwencji takie jak:

- zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody

dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód,

- likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania,
- ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb,
- przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej,
- zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu,
- wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
- gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym,
- zarządzanie zasobami geologicznymi przez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa,
- wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT (polegają na określaniu granicznych wielkości emisji dla większych zakładów przemysłowych),
- przeciwdziałanie zmianom klimatu,
- adaptacja do zmian klimatu oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych,
- edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji,
- usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.

Koncepcja Rozwoju Kraju 2050 (KRK), przyjęta uchwałą nr 93 Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2025 r. zarysowuje celowo wyidealizowaną wizję kraju w 2050 r. wyznaczającą poziom ambicji dla przyszłych polityk publicznych. KRK to dokument mający umożliwić najlepsze wybory strategiczne w perspektywie nadchodzącego ćwierćwiecza, w ramach średniookresowych strategii i polityk publicznych wdrażanych przez rząd, samorząd terytorialny i innych interesariuszy gry o rozwój. KRK określa następujące wizje:

- **PODMIOTOWE SPOŁECZEŃSTWO:** otwarte, inkluzywne, zdrowe, adaptujące się do postępu technologicznego oraz konsekwencji zmian demograficznych i klimatu.
- **GOSPODARKA PRZYSZŁOŚCI:** innowacyjna, odpowiedzialna, odporna na szoki i kryzysy.
- **ZACHOWANE ŚRODOWISKO NATURALNE:** należyta ochrona ekologicznych zasobów kraju warunkująca zdrowie ludzi i ekosystemów.
- **NOWOCZESNA POLSKA:** odporna, demokratyczna, solidarna i bezpieczna w układach międzynarodowych.
- **WSPÓLNA PRZESTRZEŃ:** dobrze zaplanowana i funkcjonalna.

W zakresie zachowania środowiska naturalnego dokument opisuje wizję Polski jako kraju dbającego o środowisko i zrównoważony rozwój. Środowisko naturalne jest wysokiej jakości, powszechnie dostępne i chronione. Wzrosła świadomość ekologiczna społeczeństwa i decydentów, co przełożyło się na odpowiedzialne korzystanie z zasobów oraz promowanie proekologicznego stylu życia. Rozszerzono obszary chronione, szczególnie mokradła, lasy i siedliska gatunków zagrożonych, przeprowadzono renaturyzację rzek oraz odtworzono tereny podmokłe, dbając o korytarze ekologiczne. Nowe technologie w energetyce, transporcie

i budownictwie poprawiły jakość powietrza i wspierały zrównoważoną mobilność. Wprowadzono gospodarkę o obiegu zamkniętym oraz technologie oszczędzające wodę, zmniejszając presję na gleby i wody. Gospodarstwa rolne zapewniają bezpieczeństwo żywnościowe. Dzięki adaptacji do zmian klimatu i zazielenianiu miast Polska stała się bardziej odporna na kryzysy klimatyczne, a warunki życia – zwłaszcza w miastach – uległy poprawie.

Transport jest jednym z najważniejszych czynników determinujących rozwój gospodarczy kraju. W celu wyznaczenia najważniejszych kierunków działań i ich koordynacji w zakresie osiągnięcia tak zidentyfikowanego celu strategicznego opracowano **Strategię Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku**, przyjętą uchwałą nr 105/2009 Rady Ministrów z dnia 24 września 2019 r. Głównym celem krajowej polityki transportowej jest zwiększenie dostępności transportowej oraz poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu i efektywności sektora transportowego poprzez utworzenie spójnego, zrównoważonego, innowacyjnego i przyjaznego użytkownikowi systemu transportowego na poziomie krajowym, europejskim i globalnym. Osiągnięcie tego celu pozwoli na rozwijanie dogodnych warunków, sprzyjających stabilnemu rozwojowi gospodarczemu kraju.

Realizacja celu głównego w perspektywie do 2030 r. wymaga podjęcia następujących działań:

- budowy zintegrowanej i wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce;
- poprawy sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym;
- zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności (chodzi m.in. o promocję transportu zbiorowego);
- poprawy bezpieczeństwa uczestników ruchu oraz przewożonych towarów;
- ograniczania negatywnego wpływu transportu na środowisko;
- poprawy efektywności wykorzystania publicznych środków na przedsięwzięcia transportowe.

W dokumencie zawarto konkretne projekty strategiczne mające na celu stworzenie spójnej sieci autostrad, dróg ekspresowych i linii kolejowych o wysokim standardzie, rozwiniętej sieci lotnisk, portów morskich i żeglugi śródlądowej oraz systemów transportu publicznego. Założono realizację 22 projektów strategicznych wynikających ze Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju przyjętej uchwałą nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r. w sprawie przyjęcia "Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030" i nowych projektów, kluczowych dla rozwoju systemu transportowego Polski.

W dniu 15 października 2019 r. Rada Ministrów przyjęła uchwałą nr 123 **Strategię zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030 (SZRWRiR)**. W strategii przedstawiono pogłębioną analizę możliwości rozwoju obszarów wiejskich, rolnictwa i rybactwa w wymiarze regionalnym, co umożliwiło określenie kluczowych kierunków ich rozwoju do 2030 r. Działania SZRWRiR 2030 będą finansowane z krajowych i zewnętrznych środków publicznych, do których należą m.in. środki pochodzące z budżetu UE na lata 2021-2027 (w tym m.in. wspólnej polityki rolnej, polityki spójności, wspólnej polityki rybołówstwa oraz środki w ramach programu „Horyzont Europa”). Wsparciem dla finansowania z poziomu kraju będą środki rozwojowe jednostek samorządu terytorialnego i środki prywatne.

W planowanych działaniach do 2030 r. przewidziano:

- utrzymanie zasady, że podstawą ustroju rolnego będą gospodarstwa rodzinne;
- wspieranie zrównoważonego rozwoju małych, średnich i dużych gospodarstw rolnych;

- większe niż dotychczas wykorzystanie potencjału sektora rolno-spożywczego dzięki rozwojowi nowych umiejętności i kompetencji jego pracowników, a także przez wykorzystanie najnowszych technologii w produkcji i zastosowanie rozwiązań cyfrowych oraz tworzenie warunków do kreowania innowacyjnych produktów;
- budowanie konkurencyjnej pozycji polskiej żywności na rynkach zagranicznych, której znakiem rozpoznawczym będzie wysoka jakość i nawiązanie do najlepszych polskich tradycji, a także dostosowanie produktów rolno-spożywczych do zmieniających się wzorów konsumpcji (np. rosnącego zainteresowania żywnością ekologiczną);
- prowadzenie produkcji rolniczej i rybackiej z poszanowaniem zasad ochrony środowiska oraz dostosowanie sektora rolno-spożywczego do zmian klimatu, w tym m.in. w zakresie dostępności do wody;
- dynamiczny rozwój obszarów wiejskich we współpracy z miastami, którego efektem będzie stabilny i zrównoważony wzrost gospodarczy, zapewniający każdemu mieszkańcowi wsi godną pracę, a mieszkańcom miast dostęp do zdrowej, polskiej żywności;
- tworzenie warunków do poprawy mobilności zawodowej mieszkańców wsi oraz wykorzystywania przez nich szans na rozwój i zmianę kwalifikacji, wynikających z powstawania nowych sektorów gospodarki (jak np. biogospodarki).

Jednym z sektorowych dokumentów, z którym powinny być spójne programy ochrony środowiska jest **Krajowy Program Ochrony Powietrza do 2025 r.** (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.). Głównym celem Krajowego Programu Ochrony Powietrza jest *poprawa jakości życia mieszkańców Rzeczypospolitej Polskiej, z naciskiem na ochronę ich zdrowia i warunków życia, z uwzględnieniem ochrony środowiska, przyczyniając się tym samym do poprawy stanu jakości powietrza.*

Dokument strategiczny Ministra Klimatu i Środowiska określa działania naprawcze do realizacji w perspektywie krótkoterminowej do 2025 r., średnioterminowej do 2030 r. oraz długoterminowej do 2040 r., które będą nie tylko spójne z dotychczas realizowaną polityką poprawy jakości powietrza oraz przeciwdziałania zmianom klimatu na poziomie krajowym oraz wojewódzkim i gminnym, ale przede wszystkim będą określać nowe kierunki działań w tym obszarze. Program określa 6 kierunków interwencji:

1. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza z sektora bytowo-komunalnego.
2. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza z sektora transportu drogowego.
3. Ograniczenie poziomu zanieczyszczeń powietrza w miastach, polityka miejska.
4. Zwiększenie udziału czystej energii, ciepła, rozwój odnawialnych źródeł energii.
5. Edukacja ekologiczna.
6. Źródła finansowania działań określonych w AKPOP.
7. Ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza z pozostałych sektorów mających wpływ na stan powietrza, w tym z uwzględnieniem działań dla sektora mieszkalnictwa do realizacji na obszarach wiejskich.

Program ochrony środowiska powinien wypełniać także zapisy **Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA),**

opracowany przez Ministerstwo Środowiska w październiku 2013 r. Dokument wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach w okresie do roku 2020: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, różnorodności biologicznej i obszarach Natura 2000, ponadto w zdrowiu, energetyce, budownictwie, transporcie, obszarach górskich, strefie wybrzeża, gospodarce przestrzennej i obszarach zurbanizowanych. Zaproponowano cele, kierunki działań oraz konkretne działania, które korespondują z dokumentami strategicznymi i strategiami rozwoju i jednocześnie stanowią ich niezbędne uzupełnienie w kontekście adaptacji. Głównym celem SPA *jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu.*

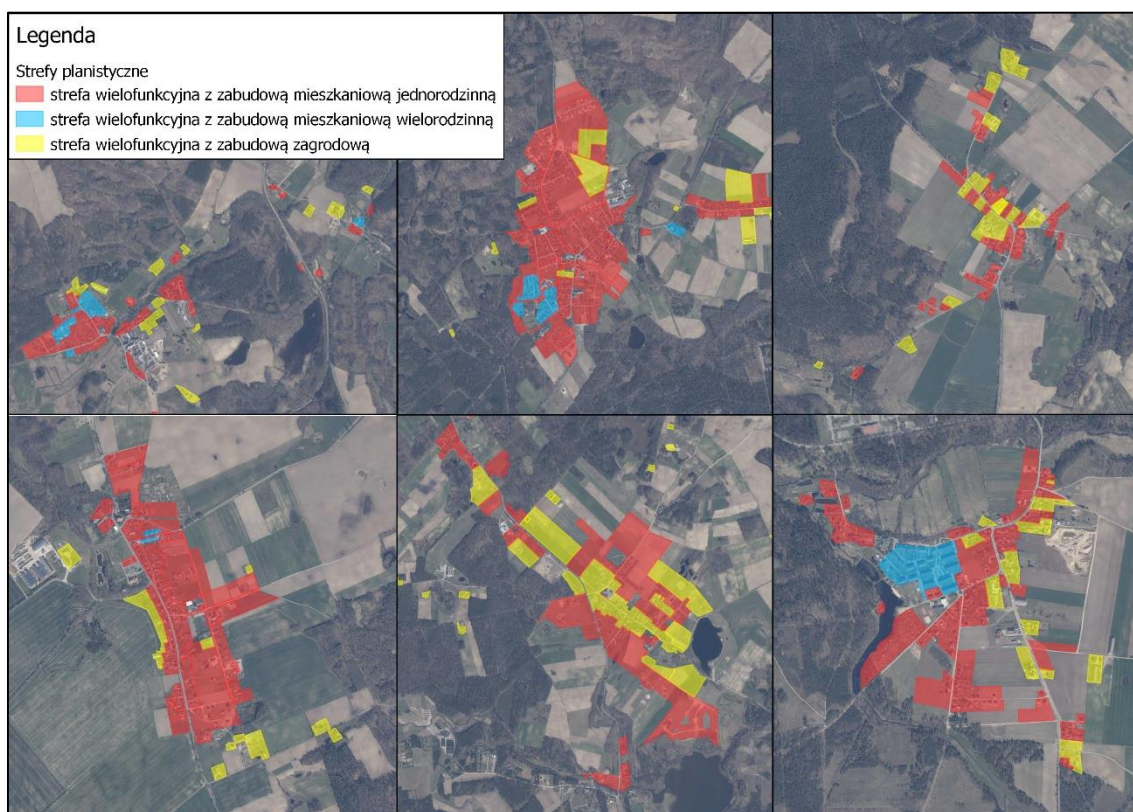
Cele wymienione w ww. dokumentach zostały uwzględnione poprzez określenie w projekcie planu ogólnego Gminy Cewice odpowiedniej struktury stref planistycznych, wraz z dostosowaniem do lokalnych uwarunkowań profilu funkcjonalnego dodatkowego oraz parametrów zabudowy.

12. Przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko

Ocenie możliwych oddziaływań na środowisko poddano poszczególne strefy planistyczne wskazane w planie ogólnym Gminy Cewice. Dokument identyfikuje źródła pozytywnego i negatywnego oddziaływania zapisów planu na poszczególne komponenty środowiska oraz przewiduje skutki, będące wynikiem realizacji planowanych rozwiązań przestrzennych. Stopień i zakres oddziaływania zależą będzie w głównej mierze od położenia danego przedsięwzięcia, czy dotyczyć będzie terenów zurbanizowanych, użytkowanych rolniczo czy też obszarów podlegających ochronie, o bogatych walorach przyrodniczych. Nie jedno przedsięwzięcie będzie powodować negatywne i pozytywne oddziaływanie na określone komponenty środowiska. Przystępując do planowania realizacji zadań inwestycyjnych związanych np. rozbudową strefy mieszkaniowej, należy zawsze mieć na uwadze ich wpływ na wartości przyrodnicze, szczególnie na obszary cenne przyrodniczo.

12.1. Strefa wielofunkcyjna z zabudową

W strefie wielofunkcyjnej przewiduje się rozwój zabudowy mieszkaniowej (jednorodzinnej, wielorodzinnej lub zagrodowej), usług towarzyszących oraz infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Zakłada się uzupełnianie istniejącej struktury osadniczej, zwiększanie dostępności usług publicznych i komercyjnych oraz poprawę warunków życia mieszkańców poprzez zagospodarowanie terenów zieleni urządzonej.

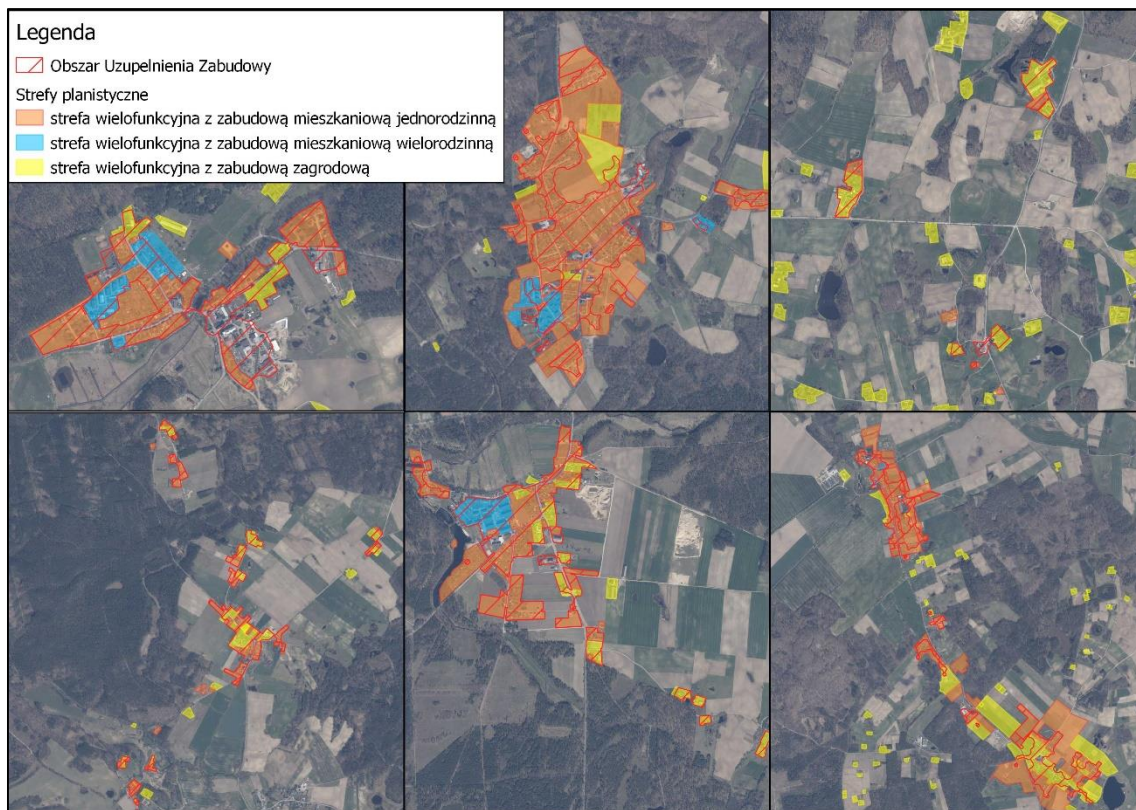
Mapa 10. Strefa wielofunkcyjna z zabudową – jednorodzinna, wielorodzinna i zagrodową

Źródło: Opracowanie własne na podstawie planu ogólnego

Mapa 11. Strefa wielofunkcyjna z zabudową rozproszoną - jednorodzinna i zagrodową

Źródło: Opracowanie własne na podstawie planu ogólnego

Mapa 12. Obszar Uzupełnienia Zabudowy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie planu ogólnego

Strefa wielofunkcyjna z zabudową wywiera złożone oddziaływanie na środowisko, ponieważ obejmuje aż trzy podstrefy o różnym charakterze funkcjonalnym, jednak wspólnie tworzące obszar intensywnie użytkowany i trwale przekształcony. Strefa ta koncentruje się przede wszystkim na terenach istniejącej zabudowy mieszkaniowej – w miejscowościach i ich bezpośrednim otoczeniu – a także obejmuje obszary pól i niewielkie tereny zadrzewione, które w wielu miejscach stanowią potencjalne tereny rozwojowe. Istotną częścią tej strefy są również obszary uzupełnienia zabudowy, pokrywające się z obecnym układem osadniczym i wyznaczone w celu uporządkowanego, stopniowego dogęszczania struktury przestrzennej.

Wprowadzanie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej lub zagrodowej oraz usług towarzyszących prowadzi do dalszego przekształcania powierzchni ziemi, zwiększenia jej uszczelnienia i fragmentacji terenów rolnych oraz zadrzewionych. Powoduje to zmianę stosunków wodnych, w tym ograniczenie infiltracji i potencjalne zwiększenie spływu powierzchniowego, co może wpływać na lokalne ryzyko podtopień i na jakość wód powierzchniowych. Rozwój infrastruktury komunikacyjnej i technicznej dodatkowo intensyfikuje użytkowanie przestrzeni, wiąże się z powstawaniem nowych ciągów komunikacyjnych lub rozbudową istniejących, co w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy generuje hałas, drgania oraz emisję z transportu.

Jednocześnie strefa wielofunkcyjna z zabudową może oddziaływać pozytywnie dzięki planowanemu zwiększeniu dostępności usług publicznych i komercyjnych, co ogranicza konieczność przemieszczania się na większe odległości, redukując presję transportową w skali gminy. Wprowadzanie terenów zieleni urządzonej pełni ważną funkcję kompensacyjną – poprawia mikroklimat, retencję lokalną oraz jakość życia mieszkańców, zmniejszając część negatywnych skutków urbanizacji. Zieleń ta może również tworzyć pasma powiązań ekologicznych w obrębie miejscowości, przeciwdziałając fragmentacji siedlisk.

Obszary uzupełnienia zabudowy, choć nakierowane na dogęszczanie i intensyfikację wykorzystania przestrzeni, pozwalają na rozwój w sposób bardziej uporządkowany i ograniczający ekspansję urbanizacji na obszary cenne przyrodniczo. Dzięki lokowaniu nowej zabudowy przede wszystkim w przestrzeni już zdegradowanej lub przekształconej, presja na otwarte tereny rolnicze i zadrzewione jest stopniowo zmniejszana. Jednak proces dogęszczania może prowadzić do wzrostu obciążeń środowiskowych w obrębie miejscowości – zwiększonego ruchu, produkcji odpadów, zapotrzebowania na energię oraz presji na systemy wodno-kanalizacyjne.

Podsumowując, strefa wielofunkcyjna z zabudową charakteryzuje się istotnym i wielokierunkowym oddziaływaniem na środowisko. Urbanizacja tych terenów powoduje presję na ekosystemy i zasoby naturalne, lecz jednocześnie umożliwia racjonalne gospodarowanie przestrzenią poprzez kierowanie rozwoju na obszary już przekształcone, poprawę efektywności infrastruktury oraz wprowadzanie zieleni urządzonej, która stanowi element równoważący procesy rozwojowe. Dzięki temu wpływ strefy, choć znaczący, jest w dużej mierze możliwy do kontrolowania poprzez odpowiednie planowanie przestrzenne i środowiskowe.

12.2. Strefa usługowa

W strefie usługowej planuje się lokalizację obiektów i terenów usług publicznych oraz komercyjnych, a także infrastruktury niezbędnej do ich obsługi. Działania obejmują rozwój usług o różnym profilu (administracyjnych,

edukacyjnych, handlowych, gastronomicznych, rekreacyjnych). Przewiduje się poprawę dostępności komunikacyjnej i kształtowanie estetycznej, uporządkowanej przestrzeni usługowej.

Mapa 13. Strefa usługowa

Źródło: Opracowanie własne na podstawie planu ogólnego

Strefa usługowa oddziałuje na środowisko w sposób typowy dla obszarów zabudowy o funkcjach publicznych i komercyjnych. Obejmuje tereny zlokalizowane w miejscowościach oraz ich najbliższym otoczeniu, czyli obszary już trwale przekształcone, co ogranicza presję na tereny o wysokich wartościach przyrodniczych.

Rozwój obiektów usługowych — administracyjnych, edukacyjnych, handlowych, gastronomicznych czy rekreacyjnych — prowadzi do dalszej urbanizacji i uszczelniania powierzchni, co może wpływać na lokalne stosunki wodne, zwiększając spływ powierzchniowy oraz ryzyko powstawania zanieczyszczeń związanych z intensywnie użytkowaną przestrzenią. Funkcjonowanie usług generuje także zwiększony ruch samochodowy, a tym samym emisje hałasu i spalin, jednak poprawa dostępności komunikacyjnej oraz rozwój infrastruktury pieszej i rowerowej może ograniczać skalę tych oddziaływań.

Jednocześnie kształtowanie uporządkowanej i estetycznej przestrzeni usługowej, często powiązane z wprowadzaniem zieleni urządzonej, sprzyja poprawie mikroklimatu, jakości przestrzeni publicznej oraz warunków życia mieszkańców. Inwestycje w infrastrukturę techniczną, niezbędną do obsługi usług, mogą przyczyniać się do poprawy efektywności zaopatrzenia i minimalizacji awaryjności systemów, co ma pozytywny wpływ na środowisko w dłuższej perspektywie.

Ogólnie strefa usługowa charakteryzuje się umiarkowanym, lokalnym oddziaływaniem na środowisko, typowym dla zurbanizowanych obszarów gminy, a jej wpływ pozostaje w dużej mierze kontrolowany dzięki lokalizacji w obszarach już przekształconych i odpowiednim działaniom porządkującym oraz modernizacyjnym.

12.3. Strefa gospodarcza i produkcji rolniczej

W tej strefie planuje się prowadzenie działalności produkcyjnej, magazynowej oraz rolniczej, w tym wielkotowarowej. Obejmuje to rozwój zaplecza technicznego gospodarstw rolnych, obiektów produkcyjnych, terenów akwakultury oraz obsługi rybactwa. W strefie zakłada się także możliwość lokalizacji zieleni urządzonej i podstawowej infrastruktury technicznej.

Mapa 14. Strefa gospodarcza i produkcji rolniczej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie planu ogólnego

Strefa gospodarcza i produkcji rolniczej oddziałuje na środowisko przede wszystkim poprzez koncentrację działalności produkcyjnej, magazynowej oraz rolnictwa, w tym rolnictwa wielkotowarowego. Ponieważ obejmuje głównie obszary już przekształcone oraz ich bezpośrednie otoczenie, a jedynie w niewielkim zakresie pola i małe fragmenty zadrzewień, presja na tereny cenne przyrodniczo jest ograniczona.

Rozwój zaplecza technicznego gospodarstw, obiektów produkcyjnych czy akwakultury prowadzi jednak do dalszych zmian w strukturze przestrzennej, uszczelnienia powierzchni i potencjalnej lokalnej degradacji siedlisk. Intensyfikacja produkcji rolniczej może skutkować zwiększonym ryzykiem emisji zanieczyszczeń do gleby i wód,

w tym biogenów oraz substancji pochodzenia rolniczego, co może wpływać na jakość wód powierzchniowych i podziemnych. Funkcjonowanie obiektów produkcyjnych i magazynowych wiąże się również z generowaniem hałasu, emisjami z transportu oraz powstawaniem odpadów, choć skala oddziaływania zależy od rodzaju prowadzonej działalności i stosowanych technologii.

Jednocześnie możliwość wprowadzania zieleni urządzonej oraz podstawowej infrastruktury technicznej sprzyja łagodzeniu części skutków środowiskowych, poprawiając retencję, mikroklimat i estetykę obszaru. Wprowadzenie obsługi rybactwa i akwakultury może mieć pozytywny efekt w zakresie gospodarowania zasobami wodnymi, jednak wymaga zachowania odpowiednich standardów, aby ograniczyć ryzyko eutrofizacji czy lokalnych przekształceń hydrologicznych.

Ogólnie strefa gospodarcza i produkcji rolniczej stanowi obszar o umiarkowanej presji na środowisko, generujący typowe oddziaływania związane z działalnością produkcyjną i rolniczą, ale dzięki lokalizacji głównie w terenach już przekształconych wpływ ten pozostaje w dużej mierze kontrolowany i ograniczony do najbliższego otoczenia.

12.4. Strefa infrastrukturalna i komunikacyjna

Strefa ta obejmuje tereny dróg o różnej klasie, komunikacji kolejowej, wodnej i lotniczej, a także sieci i urządzeń infrastruktury technicznej. Zakłada się modernizację i rozbudowę systemów komunikacyjnych oraz infrastrukturalnych, poprawę dostępności transportowej i bezpieczeństwa ruchu, a także rozwój systemów zaopatrzenia w media i odprowadzania ścieków.

Strefa infrastrukturalna i komunikacyjna oddziałuje na środowisko przede wszystkim poprzez funkcjonowanie oraz rozwój istniejących układów transportowych i sieci technicznych. Obejmuje ona tereny dróg, a także obszary związane z komunikacją kolejową, wodną czy lotniczą oraz infrastrukturą umożliwiającą przesył mediów i odprowadzanie ścieków.

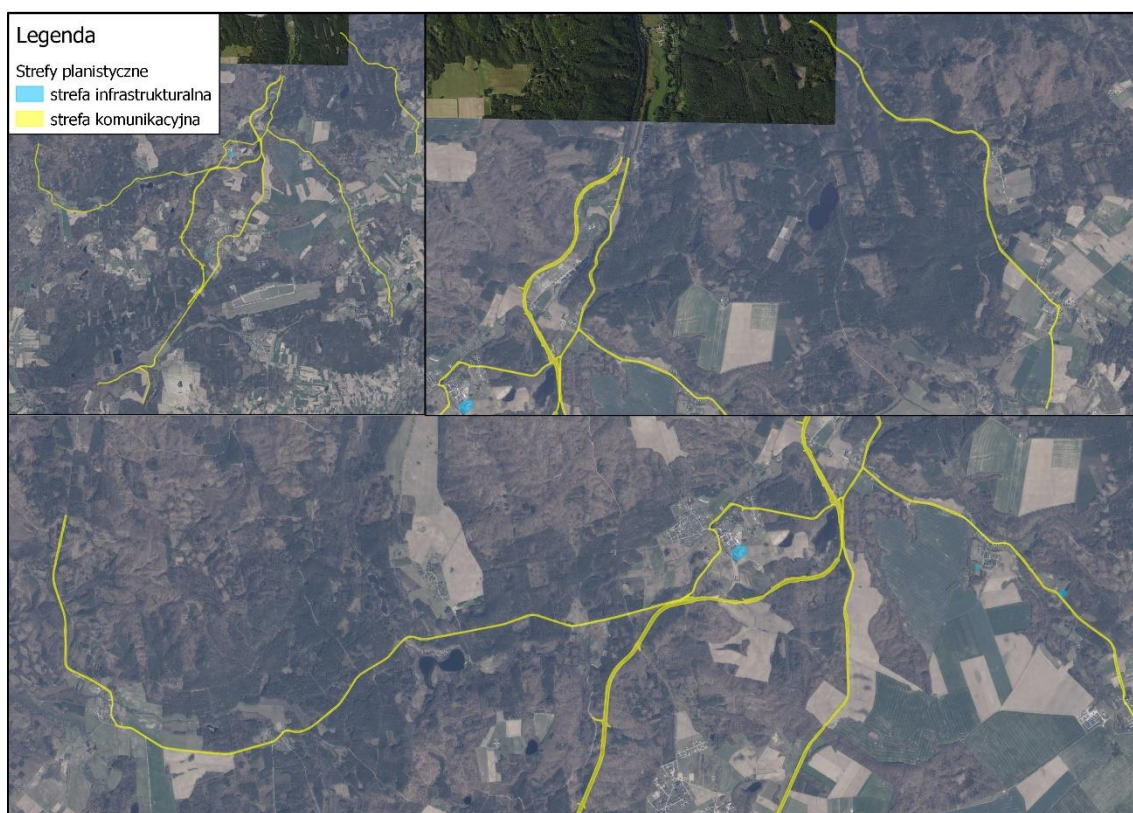
Modernizacja i rozbudowa infrastruktury transportowej prowadzi do poprawy dostępności komunikacyjnej oraz bezpieczeństwa ruchu, jednak wiąże się również z dalszym przekształcaniem terenu, uszczelnianiem powierzchni i ingerencją w krajobraz, co może wpływać na stosunki wodne, zwiększając spływ powierzchniowy

i ryzyko zanieczyszczenia wód. Funkcjonowanie dróg generuje emisję hałasu, spalin i drgań, co oddziałuje na klimat akustyczny, jakość powietrza oraz warunki życia mieszkańców i zwierząt, szczególnie w bezpośrednim sąsiedztwie infrastruktury.

Z drugiej strony rozwój oraz porządkowanie systemów infrastrukturalnych — takich jak sieci wodociągowe, kanalizacyjne, energetyczne czy telekomunikacyjne — przyczynia się do poprawy ogólnego stanu środowiska poprzez zmniejszenie awaryjności, poprawę efektywności przesyłu i ograniczenie niekontrolowanych emisji.

Jako że strefa ta obejmuje głównie tereny już przekształcone, wzdłuż istniejących dróg i ciągów komunikacyjnych, jej wpływ na nowe, cenne przyrodniczo obszary jest ograniczony. Ogólnie strefa infrastrukturalna i komunikacyjna wywiera mieszane oddziaływanie: niesie ze sobą charakterystyczne dla transportu i sieci

technicznych obciążenia środowiska, jednocześnie umożliwiając podniesienie jakości życia poprzez usprawnienie i uporządkowanie systemów obsługi technicznej gminy.

Mapa 15. Strefa komunikacyjna i infrastrukturalna

Źródło: Opracowanie własne na podstawie planu ogólnego

12.5. Strefa zieleni i rekreacji

W tej strefie planuje się kształtowanie terenów zieleni urządzonej, rekreacyjnej i wypoczynkowej, w tym plaż, terenów wód oraz przestrzeni sprzyjających aktywności fizycznej i rekreacji. Obejmuje to również rozwój niewielkiej infrastruktury rekreacyjnej oraz poprawę powiązań komunikacyjnych między obszarami rekreacji a terenami zabudowy.

Strefa zieleni i rekreacji oddziałuje na środowisko w sposób generalnie korzystny, choć jej wpływ zależy od zakresu planowanych przekształceń. Obejmuje ona tereny położone głównie w sąsiedztwie zabudowy, a także obszary już przekształcone, fragmenty pól, niewielkie tereny zadrzewione oraz przestrzenie wodne.

Kształtowanie zieleni urządzonej, terenów rekreacyjnych i wypoczynkowych sprzyja poprawie jakości przestrzeni publicznych, zwiększeniu udziału zieleni w strukturze gminy oraz tworzeniu miejsc przyjaznych mieszkańcom i środowisku. Wprowadzenie elementów rekreacyjnych, takich jak ścieżki spacerowe i rowerowe czy niewielka infrastruktura towarzysząca, może wiązać się z ograniczoną ingerencją w środowisko, jednak przy właściwym projektowaniu nie prowadzi do istotnej degradacji wartości przyrodniczych.

Obszary wodne w strefie rekreacyjnej pełnią ważną funkcję ekologiczną i krajobrazową, a ich zagospodarowanie np. poprzez tworzenie plaż czy przestrzeni wypoczynkowych, wymaga zachowania równowagi między dostępnością a ochroną ekosystemów wodnych. Zachowanie i uzupełnianie terenów zadrzewionych wzmacnia lokalną bioróżnorodność, poprawia mikroklimat i zwiększa retencję.

Poprawa powiązań komunikacyjnych pomiędzy strefami rekreacji a obszarami zabudowy sprzyja redukcji presji transportowej, m.in. poprzez zachęcenie do ruchu pieszego i rowerowego. Ogólnie strefa zieleni i rekreacji stanowi obszar o pozytywnym oddziaływaniu na środowisko, zwiększający dostępność terenów zielonych oraz wspierający funkcje przyrodnicze, rekreacyjne i krajobrazowe, przy jednoczesnym zachowaniu kontroli nad skalą przekształceń przestrzennych.

Mapa 16. Strefa zieleni i rekreacji

Źródło: Opracowanie własne na podstawie planu ogólnego

12.6. Strefa cmentarzy

W strefie tej przewiduje się utrzymanie, modernizację i ewentualne rozszerzanie terenów cmentarnych wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą. Obejmuje to układy komunikacji wewnętrznej, zieleni urządzonej, obiekty administracyjne i gospodarcze, a także działania związane z porządkowaniem przestrzeni i zapewnieniem godnego charakteru miejsca.

Mapa 17. Strefa cmentarzy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie planu ogólnego

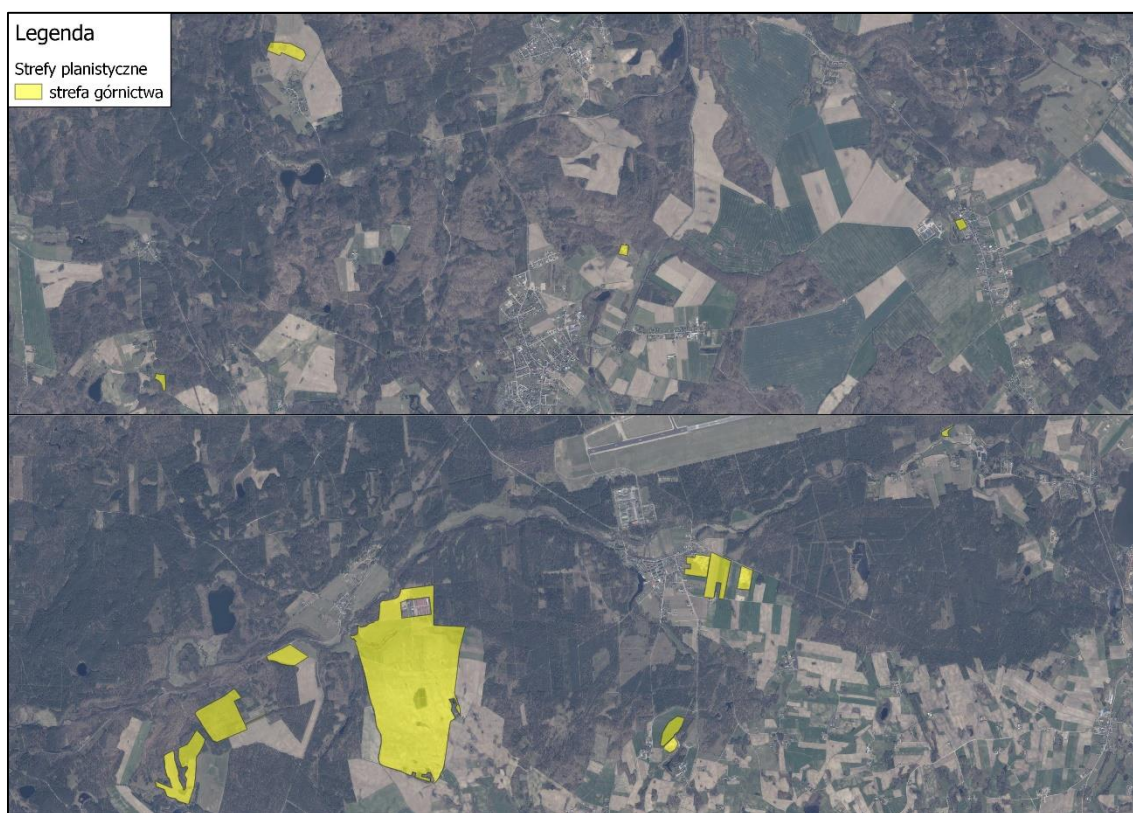
Strefa cmentarzy oddziałuje na środowisko w sposób umiarkowany i w dużej mierze zlokalizowany, ponieważ obejmuje niewielkie obszary, najczęściej już przekształcone i położone w pobliżu istniejącej zabudowy. Utrzymanie, modernizacja oraz ewentualne rozszerzanie terenów cmentarnych wiąże się z dalszym uporządkowaniem przestrzeni, wprowadzeniem zieleni urządzonej oraz dostosowaniem infrastruktury komunikacyjnej i technicznej, co sprzyja estetyzacji otoczenia, lecz może prowadzić do dodatkowego uszczelnienia powierzchni. Przekształcenia te wpływają na lokalne warunki przyrodnicze, głównie poprzez ograniczenie powierzchni biologicznie czynnych w miejscach rozbudowy obiektów gospodarczych lub administracyjnych oraz ewentualne wyłączenie z użytkowania niewielkich fragmentów pól czy małych obszarów leśnych.

Funkcjonowanie cmentarzy może również oddziaływać na środowisko gruntowo-wodne, jednak przy stosowaniu współczesnych rozwiązań sanitarnych oraz odpowiedniej gospodarki przestrzennej wpływ ten jest minimalizowany. W rezultacie oddziaływanie tej strefy ma głównie charakter lokalny i kontrolowany, a jej wpływ na środowisko jest stosunkowo niewielki i ograniczony do najbliższego otoczenia.

12.7. Strefa górnictwa

W strefie górnictwa planuje się prowadzenie działalności wydobywczej oraz lokalizację infrastruktury niezbędnej do eksploatacji surowców. Obejmuje to również obsługę komunikacyjną obszarów górniczych oraz

urządzenia techniczne związane z przetwarzaniem, składowaniem lub transportem kopalin. Zakłada się prowadzenie działalności w sposób ograniczający negatywne oddziaływania na otoczenie.

Mapa 18. Strefa górnictwa

Źródło: Opracowanie własne na podstawie planu ogólnego

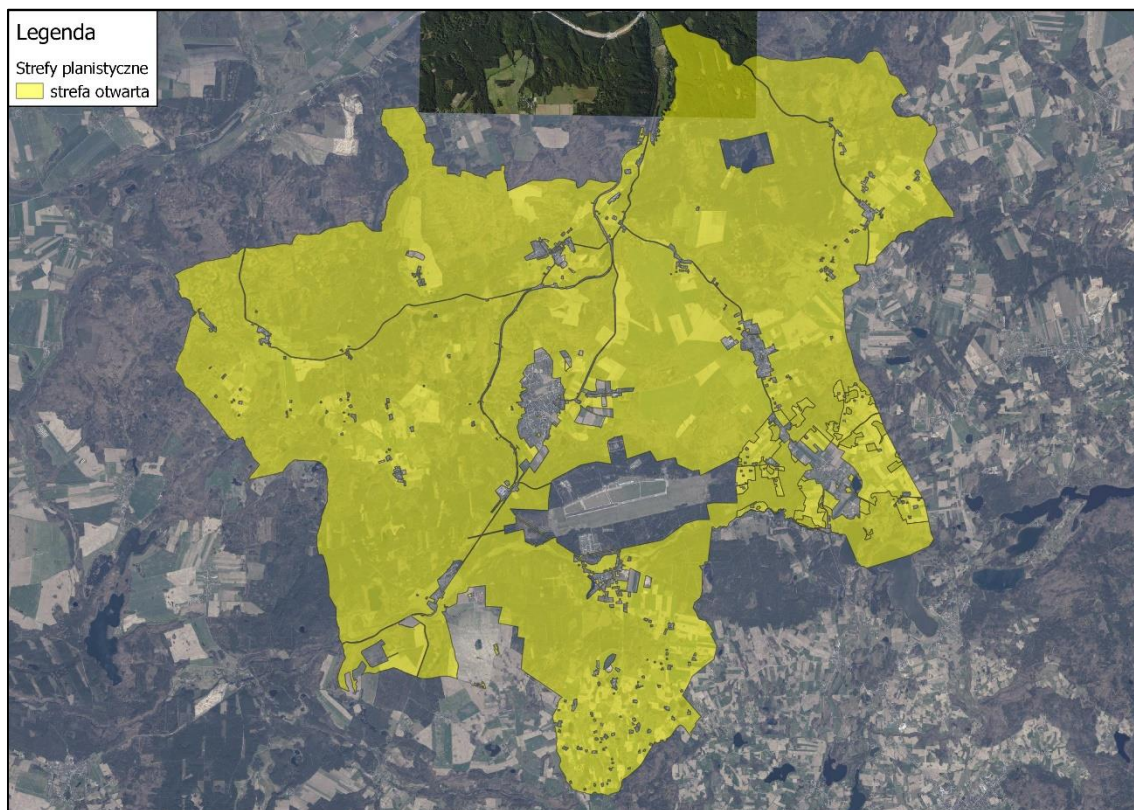
Strefa górnictwa oddziałuje na środowisko w sposób zróżnicowany, koncentrując w swoim obrębie procesy związane z wydobyciem surowców oraz funkcjonowaniem niezbędnej infrastruktury technicznej. Strefa określa działalność górnictw na terenach rolnych, niewielkich obszarach leśnych oraz na terenach już przekształconych, co prowadzi do dalszych zmian w strukturze przestrzennej i przyrodniczej, w tym do okresowej lub trwałej degradacji powierzchni ziemi, przekształceń rzeźby terenu oraz lokalnych zmian stosunków wodnych.

Funkcjonowanie kopalń oraz infrastruktury towarzyszącej może wiązać się z emisją hałasu, drgań, pyłu oraz ryzykiem zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych, choć planowane działania mają ograniczać te negatywne wpływy poprzez stosowanie odpowiednich technologii i rozwiązań ochronnych. Strefa ta obciąża środowisko również poprzez zwiększony ruch transportowy, niezbędny do obsługi zakładów wydobywczych oraz przewozu surowców, co może wpływać na jakość powietrza i pogorszenie warunków akustycznych.

Jednocześnie lokalizowanie działalności górniczej w obszarach już wcześniej przekształconych pozwala ograniczyć ingerencję w cenne ekosystemy i minimalizować utratę wartości przyrodniczych na skalę całej gminy. W efekcie strefa górnictwa ma charakter obszaru o podwyższonej presji środowiskowej, jednak przy założeniu stosowania działań minimalizujących oddziaływanie możliwe jest ograniczenie skali negatywnych skutków i utrzymanie względnej równowagi między eksploatacją surowców a ochroną otoczenia.

12.8. Strefa otwarta

W strefie otwartej przewiduje się zachowanie terenów rolniczych, leśnych, zieleni naturalnej oraz obszarów wód powierzchniowych bez możliwości intensywnej zabudowy. Działania skupiają się na ochronie zasobów przyrodniczych, funkcji rolniczych, retencyjnych i krajobrazowych. Zakłada się także utrzymanie podstawowej infrastruktury technicznej i komunikacyjnej służącej obsłudze tych terenów.

Mapa 19. Strefa otwarta

Źródło: Opracowanie własne na podstawie planu ogólnego

Strefa otwarta, obejmująca niemal cały obszar gminy, wywiera przede wszystkim pozytywny wpływ na środowisko, ponieważ jej funkcjonowanie opiera się na zachowaniu istniejących terenów rolniczych, leśnych, obszarów zieleni naturalnej oraz wód powierzchniowych.

Ograniczenie możliwości intensywnej zabudowy sprzyja ochronie różnorodności biologicznej, zachowaniu ciągłości ekosystemów oraz utrzymaniu naturalnych procesów przyrodniczych. Utrzymanie terenów rolnych wspiera lokalne funkcje produkcyjne bez nadmiernej presji inwestycyjnej, a obecność lasów i zieleni naturalnej wzmacnia zdolności retencyjne, wpływa na poprawę jakości powietrza i ogranicza ryzyko erozji. Istotne znaczenie ma również ochrona krajobrazu, gdyż strefa ta zapewnia zachowanie jego otwartego, nieprzekształconego charakteru, co wpływa korzystnie zarówno na walory przyrodnicze, jak i estetyczne.

Dopuszczenie jedynie podstawowej infrastruktury technicznej i komunikacyjnej minimalizuje ingerencję w środowisko, zapewniając jednocześnie obsługę terenów bez generowania nadmiernych obciążeń ekologicznych.

W efekcie strefa otwarta pełni kluczową rolę w utrzymaniu równowagi przyrodniczej gminy, chroniąc zasoby naturalne i wspierając zrównoważony rozwój przestrzenny.

12.9. Skumulowane oddziaływanie na środowisko

Analizując powyższe, plan ogólny dla Gminy Cewice będzie oddziaływać długoterminowo, bezpośrednio oraz pośrednio na wszystkie komponenty środowiska. W zależności od etapu inwestycji, jej lokalizacji oraz charakteru, oddziaływanie to będzie pozytywne lub negatywne. Przy każdej formie inwestycji należy zastosować działania minimalizujące, aby jak najmniej wpływać negatywnie na środowisko.

Wszystkie inwestycje i przedsięwzięcia na które zezwala plan ogólny będą ograniczone do istniejącej już zabudowy oraz infrastruktury technicznej i infrastruktury drogowej. Nie przewiduje się nagłej zmiany zagospodarowania terenu na wielkoobszarowych terenach leśnych i terenach cennych przyrodniczo.

Nowa zabudowa mieszkaniowa oraz podłączona do niej sieć wodno-kanalizacyjna może być źródłem zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza, gleby oraz wód, w przypadku nieodpowiednio przeprowadzonej inwestycji, bądź w wyniku nie przeprowadzonych prac kontrolnych i naprawczych. Zabudowa mieszkaniowa w niewielkim stopniu wpływa na mikroklimat, zwiększając temperaturę w otoczeniu zabudowań i tworząc tzw. „miejskie wyspy ciepła”. Strefy komunikacyjne są źródłem hałasu, a infrastruktura drogowa może również przecinać szlaki migracyjne zwierząt, stwarzając dla nich zagrożenie. Szlaki drogowe są również źródłem zanieczyszczeń pyłowych i gazowych wprowadzanych do powietrza oraz pośrednio do pozostałych komponentów środowiska. Zaleca się, aby wzdłuż szlaków komunikacyjnych wykorzystać zieleń wysoką, co pozwoli ograniczyć wielkość zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza.

Źródłem zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza oraz pośrednio do wód i gleb są procesy technologiczne w zakładach aktywności gospodarczej oraz ogrzewanie budynków mieszkalnych, dlatego ważne jest, aby w miarę możliwości nie lokalizować na terenie gminy przedsięwzięć znacząco oddziaływujących na środowisko oraz mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem niezbędnych elementów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

W okresie jesienno-zimowym rośnie ryzyko wystąpienia zjawiska niskiej emisji, a spalanie nieodpowiednich paliw w indywidualnych piecach stanowi zagrożenie dla środowiska w tym m.in. pogorszenie jakości powietrza. W celu ochrony powietrza zaleca się wykorzystanie w budynkach mieszkalnych kotłowni działających na paliwa ekologiczne.

Największe uciążliwości będą występować w miejscach, gdzie plan ogólny dopuszcza realizację inwestycji budowlanych. Na etapie realizacji inwestycji dojdzie do zwiększonej emisji hałasu, spalin, zanieczyszczeń, wytwarzania odpadów i wytwarzania ścieków. Będzie to oddziaływanie negatywne, ale również chwilowe i lokalne. Wszelkie utrudnienia znikną razem z zakończeniem robót budowlanych. W celu minimalizacji negatywnego oddziaływania na wszystkie komponenty środowiska, zaleca się zastosowanie działań minimalizujących tj. wyznaczenie placu budowy na terenach już utwardzonych, prowadzenie prac w porze dziennej, wyznaczenie miejsc do przechowywania odpadów oraz zapewnienie zamkniętych i szczelnych kontenerów przeznaczonych na

odpady niebezpieczne, korzystanie tylko ze sprawnych technicznie maszyn. Aby ograniczyć możliwość wpływu na lokalną faunę, przed każdą inwestycją należy przeprowadzić inwentaryzację przyrodniczą terenu.

Ocena oddziaływania planu ogólnego gminy Cewice przedstawiono również formie tabeli, wykorzystując następujący podział:

- Występujące oddziaływanie:
 - oddziaływanie negatywne – (-)
 - oddziaływanie pozytywne – (+)
 - brak oddziaływania – (x)

W przypadku oddziaływania negatywnego i pozytywnego wykorzystano również poniższe oznaczenia:

- Bezpośredniość oddziaływania:
 - Bezpośrednie – **Bezp.**
 - Pośrednie – **Poś.**
 - Wtórne – **W**
 - Skumulowane – **S**
- Okres trwania oddziaływania:
 - Długookresowe – **Dł.**
 - Średniookresowe – **Śr.**
 - Krótkookresowe – **Kr.**
 - Stałe – **St.**
 - Chwilowe – **Ch.**
- Zasięg oddziaływania:
 - Miejscowe – **M**
 - Lokalne – **L**
 - Ponadlokalne – **pL**
 - Regionalne – **R**
- Intensywność przekształceń:
 - Nieistotne – **nie.**
 - Nieznaczne – **niez.**
 - Duże – **du.**
 - Zupełne – **zup.**
- Trwałość przekształceń:
 - Odwracalne – **O.**
 - Nieodwracalne – **No.**

Tabela 10. Ocena wpływu stref planistycznych na środowisko

Lp.	Strefa	Występujące oddziaływanie	Bezpośredniość oddziaływania	Okres trwania oddziaływania	Zasięg oddziaływania	Intensywność przekształceń	Trwałość przekształceń
1	Wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodziną	(-)	Bezp. Poś.	Dł. Śr. Ch.	M L	du. niez.	O.
2	Wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodziną	(-)	Bezp. Poś.	Dł. Śr. Ch.	M L	du. niez.	O.
3	Wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową zagrodową	(-)	Bezp. Poś.	Dł. Śr. Ch.	M L	du. niez.	O.
4	Usługowa	(-)	Bezp. Poś.	Dł. Śr. Ch.	M L	du. niez.	O.
5	Gospodarcza	(-)	Bezp. Poś.	Dł. Śr. Ch.	M L	du. niez.	O.
6	Produkcji rolniczej	(+) (-)	Bezp. Poś.	Dł. Śr.	M L	du. niez.	O.
7	Infrastrukturalna	(-)	Bezp. Poś.	Dł. Ch.	M L	du. niez.	O.
8	Komunikacyjna	(-)	Bezp. Poś.	Dł. Ch.	M L	du. niez.	O.
9	Zieleni i rekreacji	(+)	Bezp. Poś. W	Dł. Śr.	M L pL	niez.	O.
10	Cmentarzy	(-)	Bezp. Poś.	Dł. Ch.	M L	du. niez.	O.
11	Górnictwa	(-)	Bezp. Poś.	Dł. Ch.	M L	du. niez.	O.
12	Otwarta	(+)	Bezp. Poś. W	Dł. Śr.	M L pL	niez.	O.

13. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie, kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Plan ogólny Gminy Cewice został opracowany z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju oraz konieczności ochrony zasobów środowiska przyrodniczego. Celem przyjętych rozwiązań planistycznych jest zapobieganie, ograniczanie oraz kompensacja przyrodnicza potencjalnych negatywnych oddziaływań związanych z zagospodarowaniem przestrzennym gminy. Na etapie opracowania planu przeprowadzono analizę uwarunkowań przyrodniczych, przestrzennych i społeczno-gospodarczych, co pozwoliło na właściwe rozmieszczenie funkcji terenów oraz uniknięcie kolizji z obszarami o wysokiej wartości przyrodniczej, w tym z terenami leśnymi, dolinami rzecznyymi oraz obszarami pełniącymi istotną funkcję retencyjną.

W celu zapobiegania degradacji środowiska naturalnego przewidziano szereg działań prewencyjnych. Obejmują one przede wszystkim obowiązek prowadzenia procedur oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć mogących znacząco wpływać na przyrodę, stosowanie najlepszych dostępnych technologii przy realizacji inwestycji, a także lokalizowanie nowych obiektów w sposób minimalizujący przekształcenia terenu i ingerencję w układy ekologiczne. Dodatkowo w planie uwzględniono potrzebę utrzymania ciągłości korytarzy ekologicznych, co ma na celu zachowanie spójności lokalnych systemów przyrodniczych i zapobieganie fragmentacji siedlisk.

Ograniczenie negatywnych skutków działalności człowieka ma być realizowane poprzez odpowiednie zagospodarowanie terenów zurbanizowanych, w tym rozwój infrastruktury w oparciu o istniejące układy komunikacyjne oraz ograniczenie rozpraszania zabudowy.

W sytuacjach, w których nie można całkowicie uniknąć oddziaływania na środowisko, przewidziano stosowanie kompensacji przyrodniczej. Może ona polegać m.in. na odtwarzaniu siedlisk przyrodniczych, nasadzeniach zastępczych drzew i krzewów, rekultywacji terenów zdegradowanych lub tworzeniu nowych obszarów zieleni. Działania te mają na celu zrównoważenie strat przyrodniczych wynikających z realizacji inwestycji oraz przywrócenie równowagi ekologicznej w skali lokalnej.

Uwzględnienie powyższych rozwiązań w planie ogólnym Gminy Cewice pozwala na prowadzenie polityki przestrzennej w sposób zintegrowany z ochroną środowiska, przy jednoczesnym zapewnieniu możliwości rozwoju społeczno-gospodarczego gminy. Takie podejście umożliwi harmonijne współistnienie człowieka z przyrodą oraz zachowanie wartości przyrodniczych dla przyszłych pokoleń.

14. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru

W trakcie opracowywania planu ogólnego Gminy Cewice przeprowadzono analizę możliwych rozwiązań alternatywnych w zakresie kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz rozmieszczenia poszczególnych funkcji na obszarze gminy. Celem tej analizy było wypracowanie takiego modelu rozwoju przestrzennego, który w sposób zrównoważony łączy potrzeby społeczne, gospodarcze i środowiskowe, przy jednoczesnym zachowaniu walorów krajobrazowych i przyrodniczych gminy.

W pierwszej kolejności rozważono tzw. wariant „zerowy”, polegający na utrzymaniu dotychczasowego stanu zagospodarowania przestrzennego, bez wprowadzania nowych ustaleń planistycznych. Analiza tego wariantu wykazała jednak, że jego realizacja mogłaby prowadzić do dalszego rozproszenia zabudowy, pogorszenia ładu przestrzennego oraz utrudnień w prowadzeniu zrównoważonej polityki inwestycyjnej. W konsekwencji wariant ten został uznany za niekorzystny z punktu widzenia racjonalnego rozwoju gminy.

Kolejnym analizowanym rozwiązaniem była zmiana rozmieszczenia niektórych stref funkcjonalnych, w szczególności terenów zabudowy mieszkaniowej oraz obszarów przeznaczonych pod działalność gospodarczą. Rozważano możliwość zwiększenia powierzchni terenów inwestycyjnych kosztem obszarów rolniczych, jednak ze względu na występowanie gleb o dobrej jakości oraz obecność terenów cennych przyrodniczo, takie rozwiązanie uznano za niewłaściwe. Alternatywnie analizowano także wariant przesunięcia części terenów przeznaczonych pod zabudowę w kierunku istniejących osi komunikacyjnych, co pozwoliłoby na bardziej efektywne wykorzystanie infrastruktury technicznej i ograniczenie kosztów rozbudowy sieci. Ostatecznie przyjęte rozwiązania stanowią kompromis pomiędzy potrzebami rozwojowymi gminy a koniecznością ochrony zasobów środowiskowych i przestrzeni rolniczej.

W procesie opracowania dokumentu brano również pod uwagę ustalenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, kierunki określone w dotychczasowym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, a także wnioski złożone przez mieszkańców, instytucje i organy opiniujące. Przeprowadzone analizy i konsultacje pozwoliły na wybór najbardziej racjonalnego wariantu rozwiązań, który w największym stopniu odpowiada lokalnym uwarunkowaniom przyrodniczym, społecznym i gospodarczym.

Ostatecznie przyjęte rozwiązania w planie ogólnym Gminy Cewice zostały uznane za najbardziej uzasadnione i optymalne. Zapewniają one harmonijny rozwój przestrzeni, umożliwiają realizację celów społeczno-gospodarczych, a jednocześnie gwarantują zachowanie równowagi ekologicznej oraz wysokich walorów krajobrazowych obszaru gminy.

Spis map i tabel

Mapa 1. Strefy planistyczne wyznaczone w planie ogólnym.....	10
Mapa 2. Lokalizacja gminy na tle Polski.....	22
Mapa 3. Położenie na tle województwa i powiatu gminy Cewice.....	23
Mapa 4. Obszar gminy Cewice na tle JCWP.....	31
Mapa 5. Strefy ochronne ujęć wód podziemnych na terenie gminy.....	38
Mapa 6. Zagrożenie powodzią.....	39
Mapa 7. Zagrożenie suszą.....	40
Mapa 8. Złoża surowców na terenie gminy Cewice.....	41
Mapa 9. Korytarz ekologiczny na terenie gminy.....	49
Mapa 10. Strefa wielofunkcyjna z zabudową – jednorodzinna, wielorodzinną i zagrodową.....	58
Mapa 11. Strefa wielofunkcyjna z zabudową rozproszoną - jednorodzinna i zagrodową.....	59
Mapa 12. Obszar Uzupełnienia Zabudowy.....	59
Mapa 13. Strefa usługowa.....	61
Mapa 14. Strefa gospodarcza i produkcji rolniczej.....	62
Mapa 15. Strefa komunikacyjna i infrastrukturalna.....	64
Mapa 16. Strefa zieleni i rekreacji.....	65
Mapa 17. Strefa cmentarzy.....	66
Mapa 18. Strefa górnictwa.....	67
Mapa 19. Strefa otwarta.....	68
Tabela 1. Strefy planistyczne oraz ich profile podstawowe.....	9
Tabela 2. Wskaźniki zaproponowane do badań monitoringowych skutków realizacji planu ogólnego.....	20
Tabela 3. Średnie stężenie związków chemicznych w roku 2023 na terenie gminy Cewice.....	26
Tabela 4. Wynik pomiaru PEM na terenie gminy Cewice.....	29
Tabela 5. Charakterystyka JCWP w obrębie gminy Cewice.....	31
Tabela 6. Złoża surowców na terenie gminy.....	40
Tabela 7. Użytki ekologiczne na terenie gminy Cewice.....	45
Tabela 8. Pomniki przyrody na terenie gminy Cewice.....	46
Tabela 9. Powierzchnia gruntów leśnych w roku 2024.....	48
Tabela 10. Ocena wpływu stref planistycznych na środowisko.....	71

Spis załączników

Załącznik nr 1 – Oświadczenie autora prognozy

Załącznik nr 2 – Plan ogólny Gminy Cewice